

Családunk

családpasztorációs folyóirat

2021. SZEPTEMBER

ISTENI GONDVISELÉS

Vándortábor a Vértesben

2021. augusztus 6-12.

Kedves Olvasó!

A pápai tanítóhivatal csak akkor teljesíti be küldetését, ha előbb „hallgatóhivatalként” működik – írja Walter Kasper, amikor az úton lévő egyházra reflektálva értelmezi az Amoris laetitia tanítását. Ebben a tematikus évben Családpasztorációs Munkacsoportunk arra gondolt, hogy olyan családi napokat szervez, ahol a körülmények abban segítenek, hogy meghalljuk azt, amire ma szüksége van a családoknak a közösen megélt létehez. Szeretnénk ezekre az igényekre a Szentírás és az egyházi hagyományok segítségével úgy reflektálni, hogy a résztvevő családok megérezzék, hogy mellettük állunk, sőt, ha kell, akkor a segítségükre is sietünk. A „nép szája” ma is válaszokat keres a családdal és a házassággal kapcsolatban, napjainkban is szükségünk van a vélemények nyílt cseréjére, érvek-ellenérvek ütköztetésére, őszinte megnyilvánulásokra. Ilyen frissítő légkör megjelenítésére vállalkoztunk a nyári hónapokban, várva, hogy a Lélek működése mind az egyének, mind a közösségek életében kézzelfoghatóan megtapasztalható lehessen.

Dr. Fodor János

TARTALOMJEGYZÉK

2. Képes beszámoló a vértesi vándortáborról
3. Vezércikk
4. Velünk történt – Együtt az úton Családi napok
12. Velünk történt – Idősek világnapja
14. Velünk történt – Szent József zárándoklat
15. Velünk történt – Vándortábor a Vértesben
16. Körkép – Beszélgetés Dr. Sebestyén József rektorral
18. Érseki gondolatok – Távlát a jövőre
19. Ima a családban – Köszönöm NEK-tek
20. Szerzetesi arcélek – Beszélgetés a veszprémi CJ nővérekkel
24. Házasságra készülve
25. Gyermekevelés – Az apa mint férfiminta
26. Teremtett világ – Kenyér és bor
28. Mese – Családi fagylaltozás
30. Élet a házasságkötés után – Jézus ma is gyógyít
32. Művészet – Keresztény irodalom
33. Olvass és láss
34. Kitekintő – Beszélgetés a Csizmazia házaspárral
37. Lelki egészség – Gondolatébresztő
38. Mindennapi kenyerünk – Intenzív érzések
34. Megérkeztem

Családunk – 2021. szeptember
XXIII. évfolyam, 2. szám
ISSN 1788-4177

Kiadja a Reményforrás Egyesület és
a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája

Főszerkesztő: Dr. Fodor János

Szerkesztőbizottság:

C. Kőrösi Edina, Fekete Gyöngyi, Gerstmár Ferenc, György Adrienn,
Horváthné Szukop Andrea, Dr. Keszthelyiné Dr. Hrabovszky Cecília,
Kovácsné Széplaki Borbála

Készítették:

Bálint Bánk, Birher Nándor, Burucs Tamás, Dr. Léner-Pintér Sára,
Dr. Márfi Gyula, Dr. Munkácsi János, Dr. Udvardy György,
Leitner Veronika, Ludmény Réka, Mártáné Simon Emese,
Schmid Eszter, Szabélyné Vrancsik Eszter

Fotók:

Gelencsér Károly, Nagy Lajos, Pexels

Kiadványszerkesztés, tördelés:
Wölfinger Béla

EGYÜTT AZ ÚTON

CSALÁDI NAPOK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

BALATONFÜRED

A balatonfüredi Krisztus Király Plébánia adott otthont az idei Együtt az úton című rendezvénysorozat nyitó napjának július 15-én.

A Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája által több mint húsz éves múltra visszatekintő, kétfévente megrendezésre kerülő családtaborának szervezői komoly kihívás elé kerültek 2021-ben, mert még a tavaszi hónapok vége felé sem volt biztos, hogy megrendezhető-e idén nyáron egy ilyen rendezvény. A szervezők nem szerettek volna lemondani a sok család számára nagy élményt jelentő, komoly lelki tartalmat is hordozó programról, ezért új lehetőséget kerestek. A korábban egy helyszínen megrendezett tábor 2021-ben egy négynapos, négy különböző városban tartott rendezvény hivatott helyettesíteni. A felkért előadó, Kiss Didák OFM testvér vállalta, hogy előadásaival, beszélgetés vezetésével házaspárok párkapcsolatának szövegét, jobbá tételét segítse.

Az esemény kezdetén Dr. Fodor János balatonfüredi plébános, család-

referens köszöntötte a résztvevőket, majd a helyi fiatalok zenés műsorral hívták a programra a családokat. Ezután a gyerekek kisonnattal a Balaton-partra mentek, onnan pedig hajóra szálltak, ami egy rövid kirándulásra vitte őket. A kisebbeket Rábaközi Rita és barátai varázsolták el különböző hangszereikkel, zenével, énekkel.

A felnőttek számára ez idő alatt Didák testvér elgondolkodtató előadást tartott a templomban. Mint elmond-

ta, fontos számára, hogy a házaspárok minél mélyebb, szebb kapcsolatot éljenek meg egymással, és ő munkáját tulajdonképpen ezért végzi. Ennek jobb megértését segítette az előadás, amely egy picit általánosabb jellegű, némiképp elrugaskodott a házastársi kapcsolat témakörétől, de nagyban hozzájárul annak megértéséhez is.

Kiindulási pontja John Veltlin jezsuita szerzetes modellje, amelyet az emberről és a spiritualitásról alkotott,

és amelyet Didák testvér aztán továbbfejlesztve kifejtett. Minden modell egyszerűsítve mutatja be az ember működését, ezáltal azonban hozzájárul annak könnyebb megértéséhez. Ez a spirituális modell egy keresztény modell, mert a személyiséget úgy ábrázolja, hogy a legbelső része a Szentlélek lakóhelye, míg a legkülső héja a spirituális tudatosságunknak a szintje. A körülötte lévő mező a cselekedeteinket jelzi, amelyek indíttatása a körön belülről jön. Fontos, hogy a modell erkölcsi ítéletektől mentes, azaz független attól, hogy egy cselekedet erkölcsileg jó-e vagy sem, csak az indíttatást vizsgálja.

A legbelső szint a Szentlélek lakóhelye, a második szint a szükségletek, alapigények szintje. Harmadik szinten van az érzelmi életünk, negyedik szinten az emlékek, jövőbeli álmok képeink, míg az ötödik szinten az értelmünk, akaratunk. A hatodik, legkülső szintet Didák testvér spirituális tudatosság néveléssel, és jól körül határolta, hogy ez mit is jelent.

Anélkül, hogy erkölcsileg vizsgálnánk ezeket, a fentiek mind-mind irányíthatják cselekedeteinket. Így döntéseink lehetnek ösztönöktől, racionalitásról vezérelt döntések, de lehetnek az álmainkból vagy pillanatnyi érzéseinktől indítottak is. Emellett történhetnek a Szentlélek sugallatára, és befolyásolhatják őket saját, tudatosan választott hitbéli, spirituális meggyőződéseink is.

Ez az elsőre talán kicsit nehezen érthető, de lebilincselően érdekes előadás egy merőben új nézőpontból világította meg az ember cselekedeteinek indítékait, segítve ezzel, hogy könnyebben megértsük egymást.

Ezt követte az érseki szentmise, amelyen már a családok együtt vettek részt, és amelyet Dr. Udvardy György érsek úr mutatott be Dr. Fodor János atyával. Koncelebrált Bajcsy Lajos atya, és Dr. Munkácsi János diakónus is szolgált a szentmisén.

Érsek atya szentbeszédét azzal kezdte, milyen meghatározó pont az ember életében a bemutatkozás. Onnantól

kezdve, hogy tudjuk egymás nevét, esetleg foglalkozását, meg tudjuk szólítani, könnyebben kapcsolatot tudunk teremteni vele. Kiemelte, hogy a Szentírásban is van egy olyan pont, ahol maga az Isten mutatkozik be először az embernek, amikor is Mózesnek jelenik meg, és az égő csipkebokorból megszólítja őt. Beszélt arról, mit is jelent az, hogy "Aki van, az küldött engem hozzátok". Isten egy olyan valóság, aki elsősorban nem felsőbb hatalom, hanem aki nem hagyja az embert magára, állandóan jelen van a számunkra.

A nap programja a közösségi ház udvarán a szabad ég alatt megterített vacsorával, majd Écsi Gyöngyi mesemondó, előadóművész gyerekeket és felnőtteket is magával ragadó meséjével folytatódott. A hangulatos estét Vastag Ricsi, a Gereince Hagyományörző Néptáncgyűttes vezetőjének és a Szilágyi Keresztény Iskola tanárának táncháza zárta, ahol a talpalávalót Schneider Gyula és barátai szolgáltatták.

Kovácsné Széplaki Borbála

EGYÜTT AZ ÚTON CSALÁDI NAPOK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

atyja. **Dobó Zoltán**, Tapolca város polgármestere is üdvözölte a vendégeket, külön megköszönve a szervezők által megteremtett kellemes és meghitt légkört. Rámutatott arra, hogy ez a nap igazán a családokról és azok lelki életéről szól, amely – megfogalmazása szerint – újfent erősíti azt a tényt, hogy a társadalom alapegysége a család, hogy ezt az országot, ezt a nemzetet, ezt a bolygót a családok népesítik be. Örömet fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy ha egy ilyen péntek délutánon, amikor számtalan más program is kínálkozik, mégis sokan ezt a rendezvényt választották, jelen vannak és fontosnak tartják, hogy *megmártózzanak az együttlét örömeiben*. Végezetül pedig megosztotta azt a gondolatát, hogy egy család, egy közösség mozgatórugója az egymás iránti tisztelet és alázat, és ez az, aminek ez a rendezvény is köszönheti létrejöttét.

A köszöntők után szülőknek és gyerekeknek is különböző programokat kínáltak a szervezők: a Plébánia udvarán a kicsiket játékos foglalkozás várta, többek között a **Fanyűvő Játékpark** és a **Tapolcai Családsegítő és Gyermekei Központ** munkatársainak közreműködésével. A serdülő korosztálynak a templomdombi kiállító teremben múzeumpedagógiai foglalkozást tartott **Dr. Décsy Sándor**, a Városi Múzeum igazgatója. Ez idő alatt a felnőttek

ahogy mondta, egyedül elindulni értelmetlen, mert az úton haladás lényege a közösségünk alakítása, a közösség célja pedig az Istenben elérendő boldogság. *Ennek a mai napnak is az a lényege, hogy együtt, közösségben szerető gyermekeivé váljunk a mi szerető Atyánknak* – zárta gondolatait Nándor

TAPOLCA

A Családpasztorációs Iroda *Együtt az úton* elnevezésű programsorozatának második állomásának a tapolcai Nagyboldogasszony Plébánia adott otthont. Az Iroda helyi segítői a Templomdomb gesztenyefái alatt vendégelték meg az odalátogató családokat.

A rendezvény 16 órától vette kezdetét a **Nyirettyű Népzenei Együttes** koncertjével, melynek végén, a jó hangulatot megalapozva, rögtönzött tánccház alakult kicsik és nagyok részvételével. A hivatalos megnyitón a Családpasztorációs Iroda képviselőjeként, a **Sötét házaspár, Csilla és Béla** köszöntötte az egyházmegye családait, kiemelve a program alapjául szolgáló gondolatot: mennyire fontos életünkben a közösség megélése. Rövid köszöntőt mondott **Csonka Nándor** plébános atya. A felvezetőhöz csatlakozva kiemelte, minden megkezdett útban benne van a remény. Annak a reménye, hogy elérhetjük a kitűzött célunkat, hiszen, aki elindul az úton, célba akar érni. De

nek **Kiss Didák OFM** tartott előadást és beszélgetést a templomban. Didák testvér folytatva a Balatonfüreden elkezdett témát, a keresztény személyiség felépítéséről, a családban jelenlévő hatásmechanizmusokról osztotta meg gondolatait. A beszélgetés fókuszpontjában az érzelmek spontaneitása és tette válásának koordinálása állt. Az előa-

dás után, 18 órától a gyermekek csatlakoztak a szüleikhez, hogy a családok immár közösen vegyenek részt a Szent József litánián, amely során hálát adtak egymásért, a megélt közösségekért és a Szent Szűz jegyesének közbenjárásáért kérték életükre, szeretteikre.

Fél héttől a program ismét szabadtéren folytatódott, ahol együtt fo-

gyaszthatták el a vacsorát, végezetül pedig a **Tapolcai Musical Színpad** *Mosolyogni kell!* című műsora teremtett nagyszerű hangulatot a szép nyári napnyugtában. Ezzel megalapozták a gyermekek vidám táncát és a felnőttek önfeledt, kellemes beszélgetését az árnyas vadgesztenyefák alatt.

Burucs Tamás

EGYÜTT AZ ÚTON CSALÁDI NAPOK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

■ VESZPRÉM

ESIK, VAGY SEM? NEKÜNK JÓL ESETT

Egész napos esőt mondtak aznapra, amikor a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Irodája által megrendezett Családi napok veszprémi állomáshoz értünk. A Jóisten kegyelméből számunkra mégis kisütött a nap. Sok kedves régi és új ismerőssel találkoztunk hosszabb idő után újra.

De nem csak a találkozásoknak örülhettünk, hanem a remek programoknak is. Érkezőkor latin-amerikai dallamok csaltak minket a Veszprémi Hittudományi Főiskola kertjébe. Búzás Csaba és együttese ringatta és pezsdítette egyszerre a hallgatóságot „Onnan, hol a pálmák nőnek” címmel előadott műsorukkal. A legtöbb gyerek meglátta a lehetőséget, hogy a nyári szünidőben kihasználja a gyerektársaságot egy jó kis táncos mókára.

Ahol pénteken Kiss Didák OFM testvér Tapolcán letette a beszélgetés fonalát, ott Veszprémbe felvette, és

mindannyiunk öröme szötte tovább. Szükségünk van ezekre a beszélgetésekre, hogy lássuk, nem vagyunk egyedül. *Együtt az úton* azt is jelenti, hogy ugyanazt az utat, bár mi a magunkénak hisszük, sok százan, ezren és millióan tették már meg, és fogják is még jó sokan. Együtt az úton Istennel, néha egy kicsit bukdácsolva, lemaradva, vagy kis kapkodással előreszaladva, de a jó érzéssel szívünkben, hogy Ő ott van a közelünkben, és rajtunk tartja szerető tekintetét. Didák testvér lendületesen vázolta fel a keresztény ember modelljét. A mondat, melyet hazahoztam az

előadásából, a Szentlélek lakóhelyével kapcsolatos, ami egyben a személyem középpontja is, és mivel itt lakik a Szentlélek, az ember csakis jó lehet. Három fiú anyukájaként talán érdemes lenne bekereteznem és jó sokszor ránézni: „Minden ember jó, csak néha egy kicsit zsvány.”

Bemutatkozása során említette, hogy két évig remete is volt, de erről ne kérdezzük, mert az annyira jó, hogy nem tudja abbahagyni a mesélést. Az előadások végén így is azt éreztük, hogy *kérlek ne hagyd abba*, hadd maradjunk még! Olyan közvetlen hangot ütött meg a közönséggel, mellyel ilyen rövid idő alatt is oldani tudta a hallgatóságban lévő esetleges feszültséget. A feladatok pedig olyan mélyrehatóak voltak, hogy később még itthon is fülünkbe csengett a mondanivalójuk. Annál is inkább, mert megoldoztatt bennünket. Az élet írta mondatokat, eseményeket kért tőlünk, melyek a véletlenszerűen összekerült csoporttagokat önkéntelenül is megnyitotta egymás előtt. Volt egy mesélő, aki egy általa fontosnak tartott eseményt mondott el, egy magnó, aki elismételte a történeteket. Egy szűrő, aki az érzéseket filterezte ki, a másik szűrő pedig az igényekre figyelt. Nem egyszerű egy hétköznapi beszélgetésnél felvenni két félnek minden szerepet, de néha nem ártana így (is) odafigyelni a másokra.

Míg Kiss Didák testvér a felnőtteket dolgoztatta meg, a legkisebbek Kalap Jakab és zenésztársainak koncertjén

ismerhették meg a kilenc magyar kutyafajtát – mondhatjuk, állva tombolt a közönség –, a nagyobbak pedig társasjátékozhattak vagy elkirándulhattak a közeli Jutas Vitéz kilátóhoz.

A lélekemelő taizé-i dalokból álló zenés imádság pedig megágyazott az est folytatásához. Az ízletes vacsora után az aranylemez Szalóki Ági koncertje nem várt fordulatot vett,

amikor is a közönség soraiból kiválasztott gyerekek közül, – a rögtönzött Mátyás király meseelőadása alatt a kapuőr második színre lépése helyett – hogy elkerülje a 25 botütést, kereket oldott a mi Lúdas Matyin szocializálódott Jánosunk. Nagy nevetéssel eredt nyomába a szegény legényt alakító Benedek, a többi gyerek, de még maga Mátyás király is. Végül a művésznő lélekjelenlé-

tének köszönhetően minden mesehős – bár itt már más szereplőkkel – elnyerte méltó jutalmát, ill. büntetését.

A testünk is és a lélekünk is kapott táplálékot a veszprémi napon, és ami a legfőbb, nevtünk is egy jó nagyot. Együtt az úton szeretnénk továbbra is haladni a Családpasztorációval.

Schmid Eszter

EGYÜTT AZ ÚTON CSALÁDI NAPOK A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

ZIRC

A Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája által szervezett Családi napok utolsó állomásaként az érdeklődő családok 2021. július 18-án, vasárnap Zircen találkoztak.

A nap közös indítása a 10 órakor kezdődő szentmise volt a Zirci Ciszterci Apátsági Bazilikában.

Bérczi Bernát apát úr a szentmise kezdetén külön köszöntötte a családi nap résztvevőit. A prédikációban a jó Pásztor és a pásztor gondjaira bízott juhok fogalmát járta körül a Szentírás tükrében. Elmondta, hogy már az őszö-vetségi embernek is tapasztalata volt, hogy a nyájnak pásztorra van szüksége, aki vezet, védelmezi a gondjaira bízott juhokat. A királyok is pásztornak tekintették magukat, akiknek az a feladatuk, hogy irányítsák, vezessék a rájuk bízott népet.

Kifejtette, hogy előbb vagy utóbb, de mindannyiunk életében megjelenik mindkét szerep: az irányított, vezetett és a másokat valamilyen területen vezető, róluk gondoskodó szerep is; hiszen akár családanyaként, családapaként vagy munkahelyi vezetőként pásztori feladatokkal ruház fel bennünket az Úristen, embereket bíz ránk. Ahhoz azonban, hogy jó pásztorokká váljunk, szükség van arra is, hogy előbb jó juhok legyünk. Mai világunkban mindenki pásztor szeretne lenni, másokat

vezetni, anélkül, hogy őket valaha is vezetni lehetett volna, hogy ők maguk valaha is engedelmes, jó bárányá váltak volna. Ők saját magukat is Isteni Pásztor nélkül akarják vezetni. Pedig ha Urunk Jézus Krisztus életét nézzük, ő maga is legalább 30 évig csak igazi, jó bárány volt. Báránya volt a Mennyei Atyának, de pásztorai voltak szülei is, nekik engedelmes volt, hallgatott rájuk. Csak ezeket az éveket követően lett Jézusból jó Pásztor, a legtökéletesebb Pásztor, aki életét adja juhaiért.

Hangsúlyozta: a jó pásztor egyben jó bárány is. Akkor tudok tehát én is jó pásztor lenni, ha hallgatok a Mennyei Atyára és neki jó báránya vagyok. Kérdés azonban, hogy ki a mi igazi pásztorunk? Kinek a hangját követjük? Krisztusra, az igazi Pásztorra hallgatunk vagy evilági dolgok: vágyaink, kényelmünk, félelmeink irányítanak bennünket?

Krisztus arra hív, hogy órá figyeljünk, ő az, aki nekünk pásztorunk lehet, aki vezethet minket, aki gondot visel ránk, aki megvéd minket. Amikor valami

nehézség, baj ér minket, nem mindig jó helyre futunk segítségért; sebeinket, sérüléseinket jobb az Úr elé vinni, hogy ő vezessen minket, ő ugyanis igazi Pásztorunk akar lenni. Nem nehéz Jézushoz, az igazi Pásztorhoz közel kerülni: csak a szívünket kell kitárnunk. Ahogy az apostol mondja: „Krisztus vére árán szabad utunk van Istenhez”.

Elmondta, ha kevés a bennünk levő béke, szegődjünk még inkább Krisztus, a mi Pásztorunk mellé. Ehhez fontos, hogy ne hanyagoljuk el az imádságainkat, szánjunk erre időt. Úgy tudunk még a Mennyei Pásztorunk közelében maradni, hogyha – az apostolokhoz hasonlóan – Jézustól indulunk el és Jézushoz térünk vissza. Mindent, amit teszünk, próbáljuk Jézusban tenni. Nem feltétlenül nagy imádságokkal, nagy szavakkal, nagy tettekkel, hanem a hétköznapi teendőink során is; ahogy Avilai Szent Teréz mondta: „Isten a fizek között is ott van.” Hívjuk segítségül Mennyei Pásztorunkat, hogy jó bárányai lehessünk és így mi is jó pásztorai lehessünk azoknak, akiket a mennyei gondviselés a mi gondjainkra bízott!

A szentmisét követően – az előző napok gyakorlatához hasonlóan – ismét különváltak a felnőttek és a gyermekek: a felnőtteknek Kiss Didák OFM testvér foglalta össze az előző három nap legfontosabb megállapításait és tanulságait, majd a felmerülő kérdésekre is szívesen válaszolt. Didák testvér összefoglalójában hangsúlyozta az előző napokban elmondottak közül: egy-egy ítélező mondat mélyen valójában mindig az „ítéletet mondó”, kritikát megfogalmazó ember valamilyen kielégítetlen igénye, szükséglete áll! Kiemelten fontosnak tartotta Didák testvér, hogy a felek közötti kommunikációt a lehető legteljesebb őszinteség jellemezze, a házaspárok igyekezzenek őszintén beszélni egymással az érzéseikről, igényeikről, szükségleteikről is, mert csak ebben az esetben tudják kapcsolatukat mindkét fél által kielégítő módon építeni. Fontos az is, hogy lássuk, milyen sok mozgatója, kiindulópontja lehet egy-egy döntésünknek, megfogalmazásunknak – ha ezt szem előtt tartjuk, akkor talán a társunk döntéseit, mondatait és az azok mögött

álló érzelmi, szükségletbeli mozgatórugókat is jobban meg tudjuk érteni, és így egyre inkább képessé válhatunk a valódi, őszinte kommunikációra. Az előadás végén a hallgatóság mondhatta el röviden, mit visz majd haza a négynapos lelki töltekezésen elhangzottakból: volt, aki a türelmet, az empátiát emelte ki, más az értő figyelmet, a nyitottságot a másik felé.

Eközben gyermekeink ismét több tartalmas program közül választhattak kedvük szerint: a nagyobbak cserkészek vezetésével számháborúzni mentek, míg a fiatalabbak az Apátság területén kézműveskedhettek vagy a Családi Társasjáték Egyesület által rendelkezésre bocsátott számtalan társasjáték közül választva, az egyesület hozzáértő tagjainak segítségével társasjátékozhattak.

A közös ebédhez már mindenki saját családjával sétált el a zirci Békefi Antal Művelődési Ház előtti parkba. Az ebéd elfogyasztása után a családok a Madárdal együttes mesés táncházán vehettek részt, sok zenével, énekkel, mókával és játékkal. Jó volt újra együtt lenni!

HC

„MINDENNAP VELED VAGYOK”

Nagyszülők és Idősek Világnapja Veszprémben

2021. JÚLIUS 24-ÉN ÜNNEPELTÜK VESZPRÉMBEN A SZENT LÁSZLÓ-TEPLOMBAN A NAGYSZÜLŐK ÉS IDŐSEK ELSŐ VILÁGNAPJÁT A VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG CSALÁDPASZTORÁCIÓS IRODÁJA ÉS A SZENT LÁSZLÓ PLÉBÁNIA KÖZÖS SZERVEZÉSÉBEN.

A program szentmisével kezdődött, melyet **Dr. Fodor János** plébános, családreferens mutatott be **Szabó János** gazdasági helynök, főesperes, plébános koncelebrálásával a szép számban megjelent hívek számára a Szentatya szándékának megfelelően. Ferenc pápa gondolatai végigkísérték a napot, erőt adtak az érintetteknek, tudatosították, Isten igéje mindig táplálék számukra, az Úr mindig közel van hozzájuk, rávilágít hivatásukra!

Erről beszélt Dr. Fodor János is homíliájában. Kiemelte, az emberi élet folyamatosan változik, mindig érkezik valami új, és éppen ezért fontosak azok az emberek, akik előttünk járnak, életükkel, hitükkel példát adnak. Számára is sokat jelentettek lelki mesterei, akik idősen, betegen, megfáradtan sem veszítették el kedvüket. Újrarendelték életüket, mit tehetnek ebben a helyzetben, hogy továbbra is szeretetben

tudják megélni a hétköznapokat, így erőforrássá váltak számukra. Ugyanezt élük meg a családok is, akik a szülőkre, nagyszülőkre tekintenek, mint előttük járókra, akik megoldják nehézségeiket, szeretettel vannak irántuk, példát adnak. Az élet minden pillanata így egy lehetőség lesz egy olyan tapasztalat átadására, amely előre mutat és az életszentséget segíti.

A Szentírásból a Kisjézus bemutatása kapcsán három dolgot emelt ki, melynek az ünnepre vonatkozó üzenete van, a találkozást, a megtisztulást és a bemutatást. Az agg Simeon *találkozott* a Kisjézussal és felfedezte benne Azt, akitől tanulni lehet. Minden egyes találkozás, amit megélünk egyfajta lehetőség az életünk újra értelmezésére. Lássuk magunk előtt, hogy minden, amit belénk teremtett az Isten jó, azok a napok, amiket megélünk, nincsenek hiába. Az öreg próféta, Simeon ráta-

lált a világosságra, ami átforgalmazta az életét. Keressük ezt a világosságot mi is, bár nem tudunk mindig ugyanúgy világítani, adjuk tovább a fényt! Egy tapasztalata kapcsán arról is beszélt, ha a szépkorúak ott lehetnek a gyerekeik életében, a létük is egyfajta ajándék.

Az idős kor egy lehetőség lehet az elme és a szív *megtisztítására*. Ne gondolja senki, hogy ő a fontos, Isten működése benne a különleges, és az, hogy Isten eszközzé válhat. – mondta János atya. Lehet, hogy másra már nem képes valaki, de tanúbizonyságot tud tenni, tudja szeretni a másikat. A gyermekek a szülők szemébe nézve megtisztulhatnak, a hangsúlyok jó helyre kerülnek, az élet súlyát, értékét helyesen látják, világossá válik, mit kell elengedni és megtartani. Az idős kor lehet teherként, elszigetelődve, elidegenedve is megélni, de a szépkorúak lehetnek a hit, a szeretet mesterei is.

Küzd mindenki a nehézségekkel, de a hit révén ott van számukra az Isten, aki megtisztít!

A szentmisében mindenki *bemutatja* magát és a családját Istennek. Vannak testi és lelki fájdalmak, szenvedések, küszködések, de az élet túlmutathat ezen, mert bár ebben a világban élünk, de Krisztushoz kapcsolódva sokkal több mindent leszlátható. Fontossá válik egymás szeretete, minden letisztul. Továbbadhatóvá lesz a világosság, amit Isten tud számunkra nyújtani.

Fontos, hogy hálát tudjunk adni az idősekért, tudjuk szeretni, megbecsülni őket, tudjunk mellettük tanúságot tenni a jóról. Keressük velük az egységet, hiszen mindnyájan Istenhez tartozunk, az Ő országának örökösei vagyunk! Ferenc pápa üzenetében beszélt Charles de Foucauldról, aki a pusztá, kiaszott sivatagban is látta a reményt! A szépkorúak is legyenek a remény emberei, segítsék a következő generáció tagjait, hogy ők is lássák az örök életet! – fejezte be szentbeszédét Fodor atya.

A szentmisét követően a **Gyarmati család** tolmácsolta Ferenc pápának a Világnapra küldött üzenetét. **Simon Luca** és **Gyarmati Rita** egy kedves,

szívet melengető jelenetben mondták el, hogy látják a fiatalok az időseket, mennyi mindent kapnak tőlük. A **Berzevici házaspár, Zoltán és Rita** pedig zenés irodalmi műsorral ajándékozta meg a résztvevőket. A program a templom kertjében szeretetvendégséggel zárult, a zenei aláfestés mestere **Somogyi Kinga** volt.

Az ünnepség résztvevői útravalóul egy emlékkártyát is kaptak, melyen többek között Ferenc pápa üzenete is olvasható: *„Hivatásunk: őrizni a gyökereket, átadni a hitet a fiataloknak, és gondoskodni a kicsinyekről.”*

Családpasztorációs Iroda

SZENT JÓZSEF ZARÁNDOKLAT 2021

A VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYE CSALÁDPASZTORÁCIÓS MUNKACSOPORTJA 2021. JÚNIUS 5. NAPJÁRA SZENT JÓZSEF ZARÁNDOKLATOT SZERVEZETT, AMELY A BALATONFÜREDI KOLOSKA-VÖLGYBŐL INDULT ÉS A VESZPRÉMFÁJSZI PIHENŐPARKBAN ÉRT VÉGET.

A zarándoklat erdős területen vezetett, így ideális környezetet biztosított a mozgással kísért elmélkedéshez.

A zarándoklat lelki tartalmát a Ferenc pápa által 2020. decemberében meghirdetett Szent József év adta, illetőleg az ehhez kapcsolódóan kiadott Patris Corde (Apai szívvel) kezdetű apostoli levélben foglaltak szolgáltak lelki növekedésül.

A zarándoklat fő célja az volt, hogy a mai világban talán kissé háttérbe szoruló apai szerep jelentőségére, felelőségére Szent József alakján keresztül felhívjuk a figyelmet.

Az evangéliumokban Szent József szerepe talán kissé háttérbe szorul, hiszen hitünk elsősorban Jézusra és az Ő Édesanyjára, Szűz Máriára, valamint kettőjük kapcsolatából adódó lelki tartalomra koncentrálnak.

Ugyanakkor Szent József apai szerepe a meglévő evangéliumi kincsekből jól kiemelhető, és ennek talaján a férjek és az édesapák is újragondolhatják saját szerepüket, helyüket a családban, s így a család is gazdagodik az édesapák szent józsefi mintájából.

Miután a Koloska völgyben a családok imádságos lélekkel útra bocsátották szeretteiket, mi férfiak a **rózsafüzért** kezdtük el imádkozni, s ezt meg is tartottuk a továbbiakban oly módon, hogy minden egyes állomás után egy-

egy tized rózsafüzért imádkoztunk.

A férfiak zarándoklata több párhuzamos lelki síkot érintett. A zarándoklato **négy állomás** szolgált testi-lelki pihenőül.

Az egyes állomásokat elmélkedési anyagul a Patris Corde apostoli levélben Szent József szellemében megfogalmazott 7 apai tulajdonság (*szeretett apa, gyengéd apa, engedelmes apa, elfogadó apa, teremtő bátorságú apa, dolgozó apa, árnyékként kísérő apa*) át-elmélkedése szolgált.

Az elmélkedés után az apostoli levél **bevezető gondolatai alapján beszél-tük át a józsefi tulajdonságokat**. Az evangéliumok Szent Józsefet úgy mutatják be, mint aki „igaz ember” volt – az első állomáson közös megosztásunk kérdése az volt, hogyan jelenik meg a mai világban keresztényként az „igaz emberség”, hogyan van jelen a feleség, a család és a külvilág felé.

A második állomás közös megosztásának alapját a bátorság képezte: hogyan, milyen formában lehetünk mi férfiak, édesapák bátrak a mai világban.

A harmadik állomás körkérdése az volt, hogy mi az édesapák szerepe a családban a hit átadásában, a vallásos nevelésben; ebben milyen lehetőségeink és milyen nehézségeink vannak.

A negyedik állomás körkérdésén arra koncentráltunk, hogy milyen gyakorlati-lelki értékeket adunk át édesapáként gyermekeinknek.

A férfiak zarándoklatán résztvevők meglepő aktivitást mutattak **hozzá-**

szólásaikkal, megosztásaikkal segítették a további elmélkedést.

Az egyes állomásokat **interaktív feladatok** is várták a zarándoklatot. Az első állomáson kapott papírra 5 olyan szót kellett felírniuk, amelyek szerintük Szent József legjellemzőbb tulajdonsága lehetett; majd ebből kellett 3 olyan tulajdonságot kiválasztaniuk, amelyek érzésük szerint rájuk leginkább jellemzők, végül pedig 1 olyan gondolatot kellett rögzíteniük, amelyben úgy érzik, hogy fejlődniük kell.

A második állomáson a gyerekek kaptak rajzos feladatot és a harmadik állomáson is játékos célbadobás várta őket. A zarándoklatot Gyarmati László kísérte **gitaros zeneszolgálattal**, ami nagyon színessé tette a programot. A zarándoklat végül a tervezett időben, pontosan délben énekes-zenés bevonulással érkeztek meg Veszprémfájszra, ahol a feleségek, édesanyjak és gyermekeik örömmel és ebédrel vártak bennünket.

Mindeközben a nők Barnai Brigitta és Titz Zsuzsa nővérek vezetésével mély és tartalmas lelki beszélgetésen vettek részt.

Remélhetőleg a Szent József zarándoklaton részt vevő férfiak talán több, jobb, józsefőbb apák lettek az út végén, mint elinduláskor.

*Munkácsi János
állandó diakónus*

CSALÁDPASZTORÁCIÓS VÁNDORTÁBOR A VÉRTESEBEN

A Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Irodája az idén újra jelentkezett a Magyarország-kormány által 5 éve újjászervezett Erdei vándortábor programjába a Reményforrás Egyesületen keresztül. Tavaly még kevesebb, az idén már 22 kilenc és tizenhat év közötti gyermek és három kísérő felnőtt vágott neki az egy hetes erdei, nomád túrának. Ezzel a programmal is a családok támogatása volt a cél: egyrészt segítve a szülőket gyermekeik nyári felügyeletének megoldásában, másrészt a nehezebb sorsú családok gyermekeinek anyagi támogatást nyújtva lehetőséget biztosítottunk a részvételre. Mindezeket túl pedig élünk az állam által kínált remek programmal úgy, hogy ebbe is beépítettük keresztény értékrendünket.

PÁSZTOR MARGARÉTA BESZÁMOLÓJA

Ezen a nyáron először engedtek el a barátaimmal vándortáborozni, amely idén a Vértesben volt.

Indulás előtt alaposan fel kellett készülni, hiszen egy hétig nem aludtunk otthon, a holminkat egy nagy zsákba csomagoltuk.

Reggel korán a veszprémi buszpályaudvaron találkoztunk a nagy táskákkal a hátunkon, Móra indultunk. Az első nap az ismerkedéssel telt és persze sok-sok játékkal. Csapatokra osztottak minket, kaptunk egy-egy rangidős vezetőt. Az első éjszakát a Csuka-forrásnál töltöttük, sátrakban aludtunk, sok-sok pokróccal, hogy ne fázzunk éjszaka.

Másnap reggeli után imádkoztunk, énekeltünk és kis hátizsákkal kirándulni indultunk. A túra közben beszélgetünk és vicceket mondtunk. Esténként imádkoztunk, voltak szellemi- és ügyességi csapatversenyek, sokat kártyáztunk, tollasoztunk, sakkoztunk és fociztunk, volt, hogy számháborúztunk. Hamar összebarátkoztunk egymással, túrák közben már együtt is énekeltünk. Kétnaponta új szállásra indultunk, Szentgyörgyvárnál egy vadászház, Kőhányáson egy tó mellett sátoroztunk. Minden második nap körtúrázni mentünk, ekkor csak kis táskát kellett cipelnünk. Minden este meleg vacsora várt minket. A túrák célpontjai gyakran várak, források vagy kegyhelyek voltak.

A hét gyorsan eltelt, utolsó nap összekapoltunk és elsájtunk a legközelebbi buszpályaudvarig, majd Veszprémbe indultunk.

Örültem, hogy hazamehetek, mert bár velem volt a nagyobbik húgom, nagyon hiányoztak a szüleim, emellett szomorú is voltam, mert ott kellett hagynom ezt a jó kis táborot, amely jobb volt, mint vártam. Otthon még azóta is mesélem a táborban szerzett élményeim! Köszönöm, hogy ott lehettem!

TISZTARTÓ MÁRTON BESZÁMOLÓJA

A vándortáboros csapat a veszprémi buszpályaudvarról indult nagy útjára, majd Székesfehérváron szállt át és nem-sokára megérkezett Móra. Onnan egy közepesen hosszú túra után értük el első táborhelyünket a Csuka-forrásnál. A szálláson több sportolási lehetőség is volt pl.: foci, tollas. A társaság már az első napon jól összekovacsolódtott. A túravezetők jobbnál-jobb csapatversenyeket találtak ki. Minden napot imádsággal kezdtünk és zártunk. A második nap körtúrára indultunk. Megnéztük a helyi látnivalókat és utána szabad játékokra is jutott idő. Aznap este két táborozó fáklyát készített. A harmadik napon gyalog, hátunkon nehéz hátizsákkal tettük meg az utat a következő táborhelyünkig. A Tankcsapda-tó éppen útba esett, ahol egy bűvár mesélt a bűvárkodás varázsáról. Aki akart, egy kicsit meg is mártózkodott a vízben. Az új táborhely egy vadász-ház kertjében volt. Aznap éjjel még egy róka is meglátogatott bennünket a sátrainkban. A negyedik napon szintén körtúrára mentünk, és útközben jókedvűen énekeltünk. Az uzsonnánk ezúttal parázson sült szalonna volt. Aznap este ismét fellobbant a fáklyák lángja. Ezen az éjszakán már kevesebb sátrat látogatott meg a róka. Az ötödik napon Kőhányásra vándorolt át a csapat. Délután egy régiséggyűjtő – Feri bácsi – gyűjteményét nézhettük meg. A szállásra visszaérve sokáig játszottunk. Reggel ismét körtúra várt ránk. Az utolsó este hirdették ki a versenyek eredményeit, pl.: melyik volt a legtisztább, legrendezettebb sátor; a csapatverseny helyezéseit. Éjszaka mindenki kapott egy fáklyát, melyeket két táborlakó társunk készített. Az utolsó napon Oroszlányra gyalogoltunk, ahol megnéztük a bányamúzeumot, majd buszra szálltunk. Amikor megérkeztünk Veszprémbe, már ott vártak bennünket a szüleink. Élményekkel teli hetet töltöttünk el egy remek társaságban. Köszönjük a szervezőknek!

TERET ADNI AZ ISTENI GONDVISELÉSNEK

Interjú Dr. Sebestyén Józseffel, a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola rektorával

DR. UDVARDY GYÖRGY VESZPRÉMI ÉRSEK 2020. JÚLIUS 1-JÉTŐL KÉRTE FEL A FŐISKOLA IRÁNYÍTÁSÁRA MEGBÍZOTT REKTORKÉNT. 2021. ÁPRILIS 1-JÉVEL A MINISZTERELNÖK PEDIG MÁR ÖT ÉVRE NEVEZTE KI A FŐISKOLA REKTORI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRA. BÜSZKE RÁ, HOGY ALIG TÖBB MINT FÉLÉVES VEZETŐI MUNKÁJÁT KÖVETŐEN EZ A MEGTISZTELTES ÉRTE.

■ Adódik a kérdés: mik az új célkitűzések és melyek a megőrzendő hagyományok? A főiskola hitvallásában szerepel, hogy az oktatási és kutatási alaptervekenyesség mellett küldetésüknek tartják az egyház missziós tevékenységébe történő tevőleges bekapcsolódást, a helyi társadalom életében való aktív jelenlétet, aminek érdekében keresik az intézmény szolgáltatói, pasztorális szerepvállalásának lehetőségeit. Mit jelent ez a gyakorlatban?

Azok a hitéleti képzések, amelyek tradicionálisan jellemzik a főiskolát, nem elég piacképesek. Az intézményben tanított szakokkal nem lehetett

hallgatói tömegeket ide vonzani. A tárgyi adottságok részben megvannak, de nem elég erős a képzési kínálat. Személyemben egy laikus oktató vezeti az intézményt, de ez nem jelenti azt, hogy leépülne a főiskola hitéleti karaktere. Emellett viszont nyitni kell a 21. század fiataljai felé. Az intézményfejlesztési stratégiában megfogalmaztuk, hogy megőrizve a katolikus, keresztény hangsúlyokat a felsőoktatási alaptervekenyesség, feladatellátás mellett legyen egy szolgáltatói profilunk is. Olyan tanácsadói, hivatásgondozói tevékenységeket ellátó intézetet szeretnénk létrehozni, amely egyrészt posztgraduális képzések keretében továbbképzéseket

kínál a szociális segítőknek, a pedagógusoknak, másrészt konkrét szolgáltatást, lelki támogatást nyújt fiataloknak, főiskolásoknak, egyetemistáknak, akár családos embereknek. Még formálódik ennek pontos koncepciója. Lesz benne életvezetési tanácsadás, pszichológiai tanácsadás is. Harmadrészt egy pasztorális pillérben is gondolkodunk.

■ Utóbbi milyen együttműködésben lehet az egyházmegye pasztorációs irodáival? Hogyan alakulhatnak ki a színergiák?

Érsek atya összehívta a főegyházmegye pasztorális tevékenységeiben aktívan részt vevő szereplőket és a főiskola érintett munkatársait. Az érsekség elkezdte a főegyházmegye pasztorális stratégiájának kidolgozását. Erre alapozva építhetjük majd fel a mi intézetünk szolgáltatásait. A főegyházmegye megrendelőként léphet fel. Vannak már konkrét ötletek, például a plébániák segítése a családpasztorációs munkában szakember kirendelésével, továbbképzések szervezésével.

■ A főiskola missziós küldetését miként foglalná össze?

A missziós feladat számomra azt jelenti, hogy a fejlesztések, amelyeket elkezdünk nem lehetnek öncélúak, vagy csupán felsőoktatás-politikai célok által vezéreltek, hanem figyelembe ve-

szünk transzcendentális és evangelizációs szempontokat is. Fel kell tennünk a kérdést, mi a szándéka a Gondviselésnek ezzel a közösséggel. Miért éri meg fenntartani egy ilyen intézményt? Az anyagi ráfordításokkal arányossá kell tenni a szellemi hozadékot. Az a célom, hogy felrajzoljam a főiskola homlokzatára Krisztus arcát, de ne úgy, hogy csak az Istenben hívő, az Isten üzeneteit meghalló emberek lássák ezt a Krisztus-arcot, hanem azok is kivegyék belőle, akik keresik Istent, keresik a jobb életet, a boldogságot, önmagukat. Nyitott keresztény szellemi központot képelek el. Ezért dolgozom.

■ A felvázolt elképzelés sikere mennyire múlik a szakmai programon és mennyire az itt dolgozók habitusán?

Mindkettőnek nagyon komoly szerepe van. Először is a saját közösséggel kell megértetnem, mit szeretnék. Egyébként nagyon dinamikus kezdett el fejlődni a csapat. Sok új szakember csatlakozott hozzánk, akikkel szövetségre léptünk a stratégia megvalósítása érdekében. A II. vatikáni zsinat szellemiségét követjük. Új teológiai diszciplináris irányok kerültek be az oktatási kínálatba. Például a test teológiája, II. János Pál pápa forradalmi tanítása a szexualitásról. Szintén posztgraduális szakirányú továbbképzésként akkreditáltattuk - az országban egyelőre egyedülként - az életvezetés és spiritualitás, valamint az egyházi közösségszervező szakot. Ez a mi innovációnk.

■ Szent József év van. Mit jelent Szent József alakja akár családapaként, akár vezetőként?

Szent József a védőszentem. Érdekes a viszonyulásom a nevemhez. Semmilyen becézett formáját nem kedvelem, ezért is szólítanak a barátaim Sebinek. A Szent József-i életforma Jézus mellett, mentori szerepe, kísérő attitűdje viszont követendő etalon. Az a karakter, amit Jézus nevelőapjaként képvisel, számomra módszertani irányelv. Nyelvészként indult a pályám, de magam sem tudom, miért és hogyan, nagyon hamar a tehetséggondozás irányába mentem el, és tehetségpedagógiával kezdtem el foglalkozni. Alázatosan, pragmatikusan, a háttérből csendben nevelni. – közel áll hozzám és a tehetségpedagógiai felfogáshoz az effajta gondolkodás. József hozzásegítette Jézust ahhoz a személyiség-fejlődéshez, amelynek végén megváltónk felismeri saját kettős természetét, emberségét

és Istenségét. Én is egy fafaragó ember műhelyében nőttem fel. Megtapasztaltam az imádságos lelkületet, amely szükséges ahhoz, hogy más formát adj egy, a természet által megalkotott formának. A fa illatában nevelkedtem. Édesapám is József. Néma alázat, a teremtett világ tisztelete gyerekkorom óta a sajátom. Szent József is példát ad belőle. A nevelés nem egyetlen beavatkozás eredménye, hanem sok-sok döntés, fáradhatatlan és folyamatos nyomon követés. Intézményvezetőként is a következőket próbálom alkalmazni: türelem, a harsányságot kerülő munka, szolgálat. Ami a jó apasághoz kell, ugyanaz kell egy vezetőnek, hogy jó közösséget formáljon.

■ Végezetül beszéljünk egy kicsit a családról!

2011-ben nősültem. Feleségem, Mariann, balatonfüredi. Csilla lányom kilencéves, Izabell pedig négy. Két évvel ezelőtt, amikor egy súlyos szívinfarktuson estem át, rádöbbentem, hogy bármelyik pillanat lehet az utolsó. Mindegy, ki vagy, mit értél el az

életben, hol tartasz az önmegvalósulásod útján. Mindegy, hogy elmondta-e a számodra fontos embereknek, hogy szereted őket, ha a Teremtő úgy dönt, elérkezett az utolsó pillanatod, nem tehetsz ellene semmit. A mentőben az első gondolatom az volt, hogy Istenem csak még húsz évet kapjak, hogy a két kislányomat felnevelhessem. Ma egyértelműen érzem, isteni beavatkozásnak köszönhetem, hogy életben maradtam. Dr. habil. Aradi Dániel intervenciókardiológus és csapata emberileg mindent megtett azért, hogy ne az legyen az utolsó pillanat. Kaptam időt arra, hogy igazi családdá kovácsoljam az életszövetségünket, hogy értékteremtő és értékmentő helyé formáljam a Főiskola közösségét – a helyes egyensúly megtalálásával. Sorsfordító lehet az, hogy észrevevessük-e, amikor a Gondviselés teret kér magának az életünkben, mint ahogy az is, hogy tudunk-e, akarunk-e teret adni neki.

Gerstmár Ferenc

TÁVLAT A JÖVŐRE

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉN, 2021. AUGUSZTUS 20-ÁN DR. UDVARDY GYÖRGY VESZPRÉMI ÉRSEK CELEBRÁLT ÜNNEPÉLYES SZENTMISÉT A KESZTHELYI BALATON-PARTON. AZ ALÁBBIKBAN SZENTBESZÉDÉT TELJES EGÉSZÉBEN KÖZZELJÜK.

Azt az evangéliumi szakaszt olvassuk időről időre Szent István király ünnepén, amely a hegyi beszéd lezárásaként jelenik meg. A hegyi beszéd összefoglalja Jézus tanítását, meghirdeti az ország törvényét, azokat a tanításokat, amelyek életre vezetnek. Beszél arról az életmódról, ahogyan a krisztusi embert kívánja látni, és ahogyan meghív bennünket erre az életre. Ezért beszél a boldogságokról, pedig nehezen érthetőek, ezért beszél az ellenségszeretetről, a gondviselésről. Ennek a beszédegységnek a lezárásaként pedig az ősegység tapasztalata megerősít bennünket, amikor a példázatot tárja eléünk arról az emberről, aki sziklára építi az életét és a házat, és arról az emberről, aki homokra építi az életét és a házat.

Jézus tanítása Isten országának a törvényét tárja fel előttünk. Azt, amit ő kínál

nekünk, amire hív, amit odaajándékoz nekünk. Azt, amiben mi formálódhatunk és növekedhetünk, amiben fölismerhetjük emberi méltóságunkat, a kapcsolat értékét, a reményünk alapját, a jövőnket. Ennek a beszédcsoportnak a lezárásaként pedig itt van a kétféle magatartás: van, aki sziklára épít, van, aki homokra. Azt gondolom, ennek a példabeszédnek az igazi kérdése nem az, hogy jobb-e sziklára, vagy jobb-e homokra építeni. Ki az ügyesebb? Az, aki sziklára építi a házat, vagy az, aki homokra? A kérdés nem ez, mert egyértelmű mindannyiunk számára, hogy senki sem akar közülünk, homokra építeni, mert mindannyian tudjuk, hogy az törekeny, esendő, bizonytalan. A kérdés nem ez, mert mindannyian biztos pontra, sziklára akarjuk építeni az életünket. Tehát a kérdés nem az, hogy

sziklára-e vagy homokra. A kérdés az, hogy mi a szikla az életünkben. **Mi az, ami biztonságot, bizonyosságot ad, mi az, amiben nem csalatkozunk. Ki a szikla?** Amikor ünnepeljük Szent István királyunkat, megvalljuk önmagunk előtt is, egymás előtt is, népünk előtt is, hogy mi hisszük: **ez a szikla Jézus Krisztus személye, az ő tanítása, az az élet, amit ő fölkinált számunkra, amit élhetünk, és amiben népünk, nemzetünk ezer év óta otthon érezheti magát. Jézus Krisztus a szikla. A szikla mindig Isten hűségét, bizonyosságát, erejét, és jelenvalóságát teszi kézzelfoghatóvá számunkra. Mint ahogyan az Isten irgalmát és az élet reménységét is.**

Szent István királyunkban ezeket a krisztusi erényeket és ezt a krisztusi tanítást ünnepeljük. Ünnepeljük benne, hogy

ő személy szerint is döntött a föltámadott Jézus Krisztus mellett a személyes találkozásban. Elismerte őt személyes élete urának, elismerte az ő törvényeit olyan törvénynek, olyan parancsnak, ami életre vezet. De ünnepeljük a személyes döntésen és meggyőződés túl azt is, hogy az ő döntése felelős döntés, népéért, nemzetéért meghozott döntés. Ez pedig tudjuk, hogy túlmutat bármilyen aktuálpolitikai megfontoláson. Túlmutatott azon a megfontoláson, hogy kelet felé tekint-e, és akkor bizonytalan a jövője a népnek, vagy nyugat felé tekint-e, és akkor biztos lesz a jövője. Ezek a körülmények. Az ő döntése nem ezen a ponton született meg. Az ő döntése abban áll, hogy **Jézus Krisztus az, aki mind a személynek, mind az egyéni életünknek, mind a közösségünknek, kultúránknak, társadalmunknak alapja, erőt és életet ad. Krisztus az ember jövője. Krisztus az egyén, a társadalom, a nép, a nemzet jövője. Krisztus az én Jövőm. Krisztus a mi jövők.** Az ő döntésének a nagysága ebben áll. Ebből a meggyőződésből hozta meg személyes döntéseit, de azokat a törvényeket és szabályokat is, amelyek nem egyszerűek, nem könnyűek, nem is mindig népszerűek, de a nép jövőjét voltak hivatottak szolgálni. És látjuk, ez a mai napig így van. Mint ahogyan teljesen reális döntési pont volt számára az is, hogy Krisztus nemismerése, a Krisztustól való elfordulás, vagy a Krisztus követésében való meggyengülés bizony visszataszít bennünket a pogány gondolkodásba, abba a létmódba, amelynek nincs jövője, nincs távlata.

Szent István király – mind a személyes, mind a nép, nemzet számára felkinált – műve állja az idő próbáját. Kiáll mindenféle vihart. Úgy, ahogyan a példabeszéd beszél erről. Mert sziklára épített. Jöhet a

szélvihar, jöhet bármilyen nehézség, biztos alapon áll.

Az ünnep mindig megerősít, enged, hogy gondolkozunk múltunkon, gyökereinken, erőforrásainkon, de az ünnep mindig távlatot akar nyitni a jövőre is. Ez a távlát nem pusztán valami jónak a kívánsága, mind az egyéni, mind a társadalmi, nemzeti életünk jövőjét illetően. **Ez a távlát Istennek a bizonyossága. Istennek az ereje, a hűsége, Jézus Krisztus parancsainak a megtartásában, Jézus Krisztus hűséges követésében.** Ezért ezen az ünnepen egészen elemi erővel hat bennünket a szentlecke tanítása az Efezusiakhoz írt levélnek a részletéből, amikor azt mondja a levél írója: „Ne éljétek úgy, mint a pogányok, akik hiábavalóságokon járatják az eszüket.” Hiszen tudjuk, hogy pontosan ez jelenti a veszélyt mindannyiunk számára.

Amikor elvész az irány, elvész a méltóság és a meghívás ereje is, és akkor fölcseréljük az örök életnek az erejét,

az emberhez méltó életnek az örömét percnyi vágyak teljesülésével, percnyi öröme kielégítésével vagy percnyi jónak látszó, jónak tűnő, döntésnek tűnő sodródásnak az eseményeivel. **Teljesen egyértelmű és teljesen radikális – napjainkban egyre inkább radikalizálódik – a döntésnek a szükségessége. Vagy Krisztus az ő törvényeivel, tanításával, és akkor a népnek, a nemzetnek, a kultúrának van boldog jövője – és nemcsak magyar népünk számára, hanem minden nép számára –, vagy pedig pillanatnyi alkudozások, elfogadottabb nevének kompromisszumok sora, ez viszont nem vezet életre.** A tét ez. Vagy sziklára épít, mint Krisztus, vagy pedig valami másra, de akkor elveszítjük mind egyéni életünk, mind közösségi életünk erejét. Sőt, hiábavalóságok után rohagálunk, hiábavalóságok után feszülünk, ilyenekbe helyezünk energiát, erőt, de ezek szétzilálják az embert, a társadalmat, a gondolkodást, a családot, az ifjúság életét. Szétzilálják azokat a kapcsolatokat, családi kötődéseket, megszokott kulturális tapasztalatokat, ünnepeket, sportrendezvényeket, amelyekre az embernek szüksége van. Hiábavalóság felé sodródunk, ha nem Krisztusba kapaszkodunk. Ezért van óriási ereje az ünnepnek, mert abban erősít meg, hogy nekünk nem félni kell, nem aggódni kell, nem reagálni kell bizonyos nehézségekre vagy küzdelmekre, hanem bátran, erővel élni a Krisztusban fölismerett üzenetet, a Krisztusban fölismerett parancsok erejét. Mi nem vitatkozni akarunk, nem ellenfelet akarunk keresni, nem legyőzni akarunk valamit, valakiket, hanem Krisztusban

akarjuk élni örömteli szabadságunkat. Figyelmeztet a levél írója: ti nem ezt tanultátok. Ti Krisztustól az értelmes, a méltó élet szabályait tanultátok meg. Miért cserélnétek fel olyannal, ami a pusztulásba vezet, hogyha valóban Őrá hallgattok, mondja az apostol. Az ünnep abban akar megerősíteni, hogy mi valóban Krisztusra akarunk hallgatni. De ez a ráhallgatás túlmutat a mi vágyainkon, a mi jószándékunkon. Ez egyértelműen azt jelenti, meg akarjuk tartani az ő parancsait, tanítását. Miért? Mert hisszük: ez által nyerjük meg a teljes életet.

Megtanultátok: **Jézusban van az igazság.** Ez az igazság olyan, ami az egyházban feltárul. Ez az igazság olyan, amit azonban életünk során mindig keresünk, és napi döntéseinkben bizonyítjuk, hogy megtaláltuk, és ma is fontosnak tartjuk. Ez az igazság olyan, aminek van megismerhető, intellektuális, kötelezően megtanulandó része, van olyan része, ami törvényekben testesül meg, és az életet szolgálja, de van olyan része is – és ez adja meg az alapját –, ami az egzisztenciális döntéseimnek a hitelességét adja meg. Az életem igazságát. Mert Krisztusnál van az életem igazsága. Mert nem más után tekintek.

Az ünnep bátorítani akar bennünket arra, hogy **legyen erőnk, legyen akara-**

tunk megkülönböztetni azt, ami körülvesz bennünket. Mi a jó, és mi a rossz? Mi vezet az életre, és mi az, ami támadja, pusztítja az életet? Mi pedig az életet akarjuk választani. **Krisztus személye, tanítása, a mellette való döntés jelöli ki számunkra ezt az utat.** Akarjuk a megkülönböztetést életünk dolgaival, akarjuk védeni az életet, annak minden megnyilvánulási formáját a fogantatástól a földi élet természetes lezárultáig, benne a gyermekek, a családok, az ifjúság, a szenvedők és elesettek életét és életének méltóságát. Akarjunk tudatosan építkezni Jézus Krisztusra. Talán ezt tartom most a legnagyobb nehézségünknek, legnagyobb feladatunknak. Mintha meggyengülnék, mintha félnék, mintha nem tudnánk, mit kell tenni, amikor tudatosan tervezzük népek, nemzetnek a kultúráját, a jövőjét. Amikor egy helyi közösségnek tervezzük, szervezzük azokat a megélhetési formákat, amelyek erősítik az életet, a gyermekek, a családok életét. Ne gyengülünk el ebben. Ne legyünk bizonytalanok ebben. Amikor a közösségeinket támogatjuk – tudatosan építkezni Krisztusra, amikor az intézményeinket erősítjük – tudatosan építkezni Krisztusra. Vegyük a bátorságot, és képviseljük Jézus Krisztusnak az örömhírét – tudatosan.

Utolsóként ezt szeretném kiemelni: fontos látni Jézus tanításának az erejét, fontos látni azt, hogy ez az igazság, hogy életre vezet bennünket. Fontos látni, mi a jó, és mi a rossz, és a kettő között a különbséget, fontos dönteni a jó mellett. De újabb feladatunk is van, ami az egyháznak mindig is feladata volt, de talán most ez elevebben érint bennünket: **meg kell tanulni küzdeni a jóért.** Küzdeni azért, hogy ne csak vágyjuk a jót, ne csak kívánjuk, hanem akarjuk megtenni, megvalósítani törvényekben, szabályokban, életvitelben, közösségi életünknek a formáló erejében, a kultúra életésében, a társadalmi felelősségvállalásban, a társadalmi létben, a családi életben. Küzdeni a jóért. Ez feladata a vezetőknek, a közösség irányítóinak, az egyház irányítóinak, de feladata minden embernek. Ezért vagyunk itt. Ez a felelősség nem nyomasztó, nem terhet tesz ránk, hanem öröme hív.

Adja Isten, hogy bátorítson bennünket Szent István királyunk példája. Az ő életének körülményeiről, a mi kultúránk körülményeiről, az ideológiai küzdelmekről hosszasan és sokat tanulhatnánk, ma legyen az útravaló:

Örömmel, bátran képviseljük a krisztusi jót, és legyen bátorságunk küzdeni ezért.

KÖSZÖNÖM NEK-TEK

Mikor azt a felkérést kaptam, hogy írjak a NEK-ről néhány lelkesítő sort, a Családunk magazin pedig várhatóan éppen a Kongresszus előtt jelenne meg, úgy gondoltam, könnyű dolgom lesz. Aztán, ahogy nekiültem – többször is, hogy őszinte legyek –, beláttam: nem úgy van az.

Talán, ha szeretnék, tudnék könnyen, gyorsan szavakba önteni néhány hangzatos mondatot, melyekből kicseng, hogy kihagyhatatlan lesz az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus minden korosztály minden képviselője számára. Szólhatna ez a cikk pusztán a NEK-ről. A programokról, egy nyolcnapos katolikus világeseményről. Ám fel kell ismernem: egyáltalán nem vágyom rá, hogy erről szóljon.

Félreértés ne essék, jóleső várakozással és komoly reményekkel tekintek a Kongresszusra és annak minden találkozására Jézussal, egymással, önmagammal. Vallom azt is, hogy aki nyitott, befogadó szívvel készül, annak Isten kegyelméből valóban ajándékokban, csodákban gazdag ünnepé lesz a készület és az esemény maga. Ugyanakkor nem szeretnék csupán egy programot reklámozni, hangzatos,

ékes szólamokkal. Aki ilyesmit keres, talál hasonló lelkesítő anyagokat a NEK honlapján, újságokban, rádióban bőségesen, és vélhetően még az egyházmegyei NEK asszisztens is szolgálhat hasonlóval, ha összekapja magát.

Ehelyett valami mást szeretnék megosztani Veletek. Mindazt a kincset, amit az elmúlt években Tőletek kaptam.

Egy atya hangját, aki meggyőződéssel, és közösségével egészen egygyé válva jelenti ki: *Veronika, ezt nem hagyjuk ki! Fontos ez az embereknek. Megy az egész plébánia.*

Egy szülő örömét, aki szemérmesen vallja be: *nem bántuk olyan nagyon, hogy az esemény elmaradt tavaly. Így a gyermekem is ott lehet elsőáldozó.*

Veronika, a hetvennyolcadikat töltöm, nekem ez már kicsit nehezebben megy, de itt már mindenki nagyon várja – hallom egy csoportvezető hangját, aki megküzd az internetes jelentkezés talányaival is, csak hogy csoportjával együtt vehessen részt a NEK-en.

Mi már jelentkezünk. Hogy hogyan jutunk oda, azt még kitaláljuk. De előbb legyen meg az igen, a többi majd megoldódik – hallom egy mindig mosolygós, lelkes hitoktató szavait.

HOZZUK HAZA A NEK-ET! egyházmegyei utótálálkozó

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust követően egyházmegyei utótálálkózót szervezünk 2021. szeptember 25-én szombaton Veszprémben, a Betekints-völgyben (esőhelyszín: Padányi iskola) mindazok számára, akik részt vettek a NEK-en, és azok számára is, akik a budapesti programokon nem tudtak jelen lenni.

Az utótálálkózón szeretnénk a NEK lelki gyümölcseit, élményeit összegyűjteni, egymással megosztani és ezekből erőt merítve, új lendülettel indulni tovább olyan módon, hogy ezek a kegyelmek közösségeinket hosszabb távon is táplálják, élteni tudják.

Az egyházmegyei utótálálkozó részletes programjáról az érsekiség online felületein érhető el információ.

Szeretném megélni még egyszer – állt meg a standunknál egy idős hölgy az Utcazene Fesztivál idején Veszprémben. Leültünk, beszélgetni kezdtünk. 1938-ban volt elsőáldozó.

Tulajdonképpen csak megköszönni szeretném: a szívetekben élő Isten, akit minden alkalommal jó volt felismerni várokozásokban, nyitottságokban. Közvetlenségében, a beszélgetésekben. A gyakran még nehézségek, kihívások árán is határozottan kimondott igeneitekben Jézusra és az eucharisziára. Számomra ezek a kincsek mérhetetlenül gazdaggá tették a készületet. Gazdagabbá, mint azt valaha is remélni mertem.

Él bennem a remény, hogy nemcsak a készület, az ünnep is képes lesz bennünket reményeinken, elvárásainkon túl ajándékozni, meg táplálni, élteni. De tekintünk előre. Legyenek az előtünk álló napok igazán ünneppé, ahol Jézus Krisztust ünnepejük – és ne érjük be kevesebbel akkor sem, ha véget ér a NEK.

Leitner Vera
Veszprémi Főegyházmegye,
NEK-asszisztens

„MINDENT ISTEN NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE” A veszprémi Congregatio Jesu szerzetesközösség bemutatása

■ **Kérlek, mutakozzatok be! Meséljétek az elhívásotokról!**

Barnai Brigitta nővér: 1975-ben születtem Kisvárdán, 23. éve vagyok tagja a Congregatio Jesu szerzetesközösségnek. Az általános iskolát és a gimnáziumot is Kisvárdán végeztem. Szüleim fizikai munkások, és mivel ők már hajnalban elmentek otthonról, két húgomat 9 éves koromtól én láttam el. Szerzetesnővérekkel először egy nyári tábor alkalmával találkoztam, már ekkor megfogalmazódott bennem, hogy mi lenne, ha én is szerzetesnővér lennék.

Közben felvettek Nyíregyházán a tanárképző főiskolára és tudtam, hogy előbb azt kell elvégezni, de már hordoztam magamban a vágyat. Keresztény családból származom, de kamaszkoromban én is lázadtam. A főiskola után Bátorligetre kerültem egy kis iskolába, ott nagyon jól éreztem magam: lelkes pályakezdőként sok új módszert kipróbálhattunk, együttműködtünk a családokkal és a faluközösséggel. Nagyon szerettem tanítani, de egy idő után azt éreztem, hogy valami hiányzik, a magánéletemben is szeret-

tem volna megtalálni a hivatásomat. A szerzetesség továbbra is vonzott, ezért elmentem a lelki vezetőmhöz is tanácsért. Ő azt mondta, hogy akkor legyek szerzetesnővér, ha azt érzem, hogy az, aki én vagyok, ebben az életformában tud kiteljesedni. Ezekkel a gondolatokkal mentem haza, és még aznap este eljött hozzánk egy fiú, hogy szeretne engem jobban megismerni. Nem akartam rögtön elutasítani, de megosztottam vele azt is, hogy milyen döntés előtt állok. Egy idő után a fiú „versenyezni” kezdett azért, hogy őt válasszam, így egyre kevésbé éreztem azt, hogy szabadon dönthetek. Ekkor a lelki atya javaslatára meglátogattam egy kecskeméti szerzetesközösséget egy hosszú hétvégére. Amikor beléptem az ajtón, azonnal azt éreztem, hogy megérkeztem, itthon vagyok! Ott többségében idős apácák éltek, de engem ez nem zavart. Kedvesen fogadtak, sokat beszélgettünk, és innen már úgy mentem haza, hogy éreztem: ez az én utam. 1998-ban Egerben jelentkeztem szerzetesnővéreknek. Az első évben ismerkedtem a renddel, a nővérekkel, az imaélettel, lelkiséggel, és közben napközis nevelőként dolgoztam. Egy

év múlva volt a beöltözés az egri Bazilikában, az ezt megelőző napokban eléggé össze voltam zavarodva, hiszen életre szóló döntés előtt álltam. A beöltözés előtti napon azonban a szentmise után mindenki kapott egy igekártyát. Az enyémen ez állt: „Az az Isten akarata, hogy megszentelődjétek.” Ekkor megszűnt minden félelmem és bizonytalanságom, elszállt belőlem minden kétely.

Ticz Zsuzsa nővér: Vöröstón születtem és ott töltöttem boldog gyermekkorom jelentős részét. Később Veszprémbe költöztünk. Katolikus családból származom, két testvérem közül a bátyám évekkor elment az örök hazába költözött. Nekünk még a haragvó Istenről tanítottak, ami tőlem nagyon távol állt. 14 éves koromtól, amikor középiskolába kerültem, már nem nagyon jártam misére. Volt ugyan Istenkapcsolatom, de eltávolodtam az egyháztól. Érettségi után az egészségügyben kezdtem dolgozni. Néhány év után aztán egyszer bementem a Regina Mundi templomba, ahol az akkori plébános atya, Huchthausen Lajos nagyon atyaián bánt velem, általa találkoztam a szerető Istennel. Elkezdtem ismét templomba járni. Később egy karizmatikus közösségbe kerültem, majd megismerkedtem a Fokolára közösséggel. Megtapasztaltam, hogy a közösség nagy megtartó erő. Általuk valami más formáját ismertem meg az egyháznak, ami egy sokkal személyesebb Istenképpen alapul. A rendszerváltás után öt nővér visszajött Veszprémbe is, és lassanként kezdtem kapcsolatba kerülni velük; sokat beszélgettünk, segítettem nekik rendezni a faliújságot, templomot takarítani, időnként ott-

maradtam velük imádkozni. Egyszer az egyikük megkérdezte, hogy nem akarok-e belépni hozzájuk. Akkor nemet mondtam, de a vágy munkált bennem. Voltam szerelmes is, de a Jóisten iránt érzett szeretetem mindig erősebb volt, mint amit egy másik ember iránt éreztem. Ez a vonzás Isten felé nagyon erős volt, és egy idő után már nem lehetett ennek ellenállni. Ferences lelki atyám azt mondta, hogy ha a Jóisten kiválasztott, akkor nem enged el, mindent megtesz, hogy megszerezzen. Ezt érzem a mai napig: ez egy meghívás, egy olyan út, melyet nem én választottam: Ő választott engem. Közben Budapestre jártam főiskolára, gyógypedagógus lettem, majd Veszprémbe dolgoztam a Kozmutza Flóra iskolában. 1997-ben Párizsban volt a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó, ahova én is kijutottam. Kérkezésünk után volt egy szentmise, ahol elhangzott az a szentírási rész, amikor Jézus hívja a gazdag ifjút, aki nem tud lemondani a vagyonáról. A szentmisét tartó érsek kiemelte, hogy előfordul, hogy Isten bennünket is hív papí vagy szerzetesi hivatásra, de nem tudunk igent mondani rá. Ezután azt kérte, hogy azok, akik úgy érzik, hogy őket a Jóisten hívja, álljanak fel. És én erre a felhívásra gondolkodás nélkül felálltam – én magam is meglepődtem ezen. Ezután már nem volt bennem kérdés: miután hazajöttem, bejelenttem a szüleimnek és a nővéreknek, hogy belépek a rendbe. Ekkor 36 éves voltam. A szüleim nehéz szívvel engedtek el, de mindenben segítettek és támogatottak.

■ **Mikor ismerkedtetek meg egymással?**

Brigitta nővér: A jelöltév után, 1999-ben kerültem novíciátusba Budapestre. Itt találkoztunk Zsuzsa nővérral, itt kezdődött a közös utunk. Ő akkor másodéves novícia volt, és a rend által fenntartott idősek otthonát vezette. Zsuzsa nővér barátsága nagyon sokat jelentett, bár a napi imádság és munka mellett keveset érintkeztünk, ez az időszak nagyon összekötött minket. A csendben, az imában tudni, hogy van ott valaki, aki társam az Úrban!

■ **Milyen volt az életetek a rendben?**

Brigitta nővér: A szerzetesi közösségben akkoriban indult újra az élet, 50 év után kezdtek visszaköltözni az idős nővérek a közösségbe. Nagyon sokat dolgoztunk, háztartást vezettünk, hitokta-

tást végeztünk, kórházban dolgoztunk, szegények mellett szolgáltunk, lelki napokat szerveztünk. Aztán két év novíciátus után letettük a fogadalmat. Később visszahelyeztek Egerbe, majd egy év múlva a renden belül egy nemzetközi tanulmányi közösségbe mentem Passaubá. Ott elkezdtem a teológiát, amit hazahívásom után a Sapientia Főiskolán fejeztem be. Közben a budapesti iskolánkban tanítottam, lelki életet és közösségi szolgálatot szerveztem. A rengeteg munkába nagyon belefáradtam, ezért hét év után kértem egy szabad évet. Egy nemzetközi misszió keretein belül két évre kikerültem Jeruzsálembe is. 2017-ben jöttem haza, nem sokkal később pedig felkértek, hogy legyek a közösség elöljárója. **Zsuzsa nővér:** Én a fogadalomtétel után visszakerültem Veszprémbe, a Szilágyi iskolában tanítottam hitoktatóként és napközis pedagógusként, közben segítettem a nővéreknek is. 8 év után az akkor kinevezett tartományfőnöknő hívott Budapestre, a tartományi központba, ahol helyettesként és a budapesti ház házfőnökeként számított rám. Ez egy nagyon nehéz, átmádkozott döntés volt. Nálunk a fogadalomtételkor vállalt engedelmesség mellett a belső szabadság is nagyon fontos, hogy ne kényszerből mondjunk igent valamire. Éreztem, hogy a tartomány érdekében ezt meg kell tennem, most ott van rám szükség. Kilenc évig voltam Budapesten, küzdelmes, de szép időszak volt. A rend fénykorában több száz nővérünk volt, 4 iskolánk és egy időszonthonunk, de a rendszerváltás után már nem tudtuk ott folytatni, ahol elődeink abbahagyták: az idősebb nővérek lassanként meghaltak, új belépő

pedig egyre kevesebb volt. A budapesti 9 évem alatt három iskolát át kellett adnunk, mert nem tudtuk fenntartani. Fájdalmas volt elengedni ezeket, de az erőt nem a falak adják, hanem az emberek. Mára két intézményünk maradt: az időszotthon és a Váci utcai rendház melletti iskolánk. Jelenleg Brigitta nővér a legfiatalabb a közösségben, és nem nagyon van utánpótlás.

■ Hogyan kerültek Veszprémbe és mivel telnek a napjaitok?

Zsuzsa nővér: A budapesti 9 év lejártaival, 20 évvel a belépésem után kértem egy szabad évet. Aztán 2017-ben a tartományfőnöknőnkkel való megbeszélés után ismét visszakérültem Veszprémbe, és Brigitta nővér is velem tartott. Akkor vettük a veszprémi rendházunkat is. Hálás vagyok a Jóistennek, hogy itt lehetek! Később visszahívtak a Szilágyi iskolába, azóta ott vagyok napközis pedagógus.

Brigitta nővér: Tavaly volt 160 éve, hogy rendünk jelen van Veszprémbe! Itt minden hónapban szerveztünk egy lelki alkalmat: hívtunk előadókat, döntési workshopot, lelkinapokat, filmklubot szerveztünk. A lelki kísérés is fontos része a lelkiségünknek. Ezek a programok egészen a pandémia kezdetéig tartottak. Kialakult egy 40-50 fős társaság, akik elkezdtek hozzánk járni. Házat is úgy kerestünk Veszprémbe, hogy a lakótér és a rendház funkciói mellett le-

gyen benne közösségi tér és kápolna is. Később felkértek, hogy a Lovassy Gimnáziumban szervezzünk lelki életet a fiatalok számára, és egy ideig a Szilágyi iskolában is tanítottam, egészen addig, amíg el nem ért a betegség.

■ Beszélhetünk a betegségről?

Brigitta nővér: Persze, erről nyíltan beszélünk. 2019. év végén derült ki, hogy rosszindulatú daganatos betegségem van, 2019 decemberében operáltak. Jelenleg is kéthetente járok kemote-

rapiára. A kezeléseknél eléggé megviselnek; a terápiák utáni nehéz napokban Zsuzsa nővér a legfőbb támaszom. Úgy tekintek a betegségre, mint egy lehetőségre. Azt érzem, hogy a Jóisten használ engem így, betegen is. Fontos része lett az életemnek a sorsközösség vállalása a többi beteggel: beszélgetünk, egymásba erőt öntünk, egymásból erőt merítünk. Ha visszatekintek az elmúlt másfél évemre, akkor azt mondhatom, hogy sokkal több jó történt velem, mint rossz!

■ Hogy látjátok a rend jövőjét? Milyen céljaitok vannak?

Zsuzsa nővér: Folyamatosan keresem, hogy hogyan tudnám jobban szeretni az Istent, hogyan tudnék jobban imádkozni, jobban szeretni az embertársaimat. Krisztus követőiként kell élnünk, és ezáltal másokat is Őhozzá elvezetnünk. Mi benne élünk a társadalomban, nem hordunk kötelezően habitust; sokszor ez is segít, hogy közelebb kerüljünk az emberekhez. Nagyon fontos, hogy néha megálljunk; időt kell hagyni arra, hogy elcsendesedjen a lelkünk. Ha mindig szaladunk, intézkedünk, akkor kimarad a lényeg: az Istennel való kapcsolat. Azért jók a lelkigyakorlatok, mert kiszakítanak a hétköznapi rohanásból. Meg kell nézni, hogy most, a XXI. században mire hív minket az Isten. Állandó keresés ez is: nemcsak az Istent keressük folyamatosan, hanem az utunkat is. De arra ma is szükség van, hogy segítsük az embereket, hogy megtalálják Istent, megtalálják a helyüket a világban.

Brigitta nővér: Jelenleg 17-en vagyunk Magyarországon, ebből kilencen aktívan, a többiek időszotthonban. Amikor arról van szó, hogy milyen kevesen vagyunk és nincs utánpótlás, akkor el szoktuk mondani, hogy nekünk az a feladatunk, hogy azokkal éljük meg a közösséget, akikkel és ahol éppen vagyunk: legyen az a szomszéd, az iskolában a pedagógusok, szülők, a fiatalok, vagy a kórházban a betegek, nővérek, orvosok. Életet adó találkozásokra töreksem. A jelmondataink is utat mutatnak: „Mindent Istent nagyobb dicsőségére.” és „Mindenben Istent keresni és megtalálni.”

Hrabovszki Cecília

ELKÖLTÖZTÜNK

Dr. Udvardy György veszprémi érsek 2021 júniusában tájékoztatta az egyházmegye híveit a veszprémi várban várható változásokról:

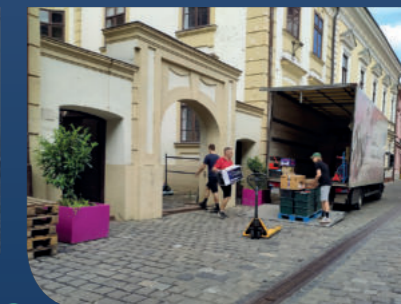
„A Gondviselő Isten ajándékként a következő években a vár jelentős épület-állományát, az egyházmegye tulajdonában lévő épületeket és a kiemelkedő műemléki értékkel rendelkező épületeket tudjuk megújítani. Ez részben az egyházmegye lényeges és reális szükségleteit is kielégíti, részben pedig ez az a felújítási sorozat, amelyre már nagyon régóta készülünk, és amely az Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozatra való felkészülésnek is a részét képezi.”

Az azóta eltelt időben bizonyára már sokan értesültek róla, hogy ennek a Vár-projektnek keretében több épületre is felújítás vár az elkövetkező években, ezért fokozatosan költöztek, költöznek ki a Veszprémi Főegyházmegye intézményei, szervezeti egységei. Leghamarabb a Szent Mihály-bazilikát zárták be, majd június közepén került sor az első nagyobb csomagolásra és átköltöztetésre, mely a teljes Érseki Hivatalt érintette, vele együtt a Családpasztorációs irodát is. Az új otthont a Veszprémi Hit-tudományi Főiskola biztosította, java részében a Boldog Gizella Szeminárium épületében, de az Érseki varroda és a Családpasztorációs iroda egy különálló épületben, a Főiskola mögött kapott helyet. Tágas és világos helyiséget biztosítottak számunkra, ahol a megbeszéléseinket, a Lelkiegészség-szolgálat beszélgetéseit, de még a Baba-mama-klubot is kényelmesen meg tudjuk tartani.

Mindenkit szeretettel látunk és várunk az új irodánkban, melynek pontos címe:

Veszprém, Jutasi u. 18/2

Családpasztorációs Munkacsoportunk nevében:
Fekete Gyöngyi és György Adrienn

EBBEN AZ ÉVBEN ÜNNEPELJÜK LOYOLAI SZENT IGNÁC MEGTÉRÉSÉNEK 500. ÉVFORDULÓJÁT.

Alapítónőnk, Ward Mária (1585-1645) az ő lelkiségét vette alapul közösségünk életre hívásakor. A mai napig szeretett imája a lelkigyakorlatok csúcsa, amit mi is imádkozunk:

„Vedd, Uram, és fogadd el teljes szabadságom,
emlékezetem, értelmem és egész akarom,
mindenem, amin van és amivel rendelkezem.

Te adtad nekem mindezt,
Neked, Uram, visszaadom.

Minden a Tiéd,
rendelkezzél velem egészen akaratom szerint.

Add nekem szereteted és kegyelmed,
mert az elég nekem. Ámen.”

(Loyolai Szent Ignác: Lelkigyakorlatok 234.)

„CSAK ARRRA VIGYÁZOK, AMIT ÉRTÉKESNEK TARTOK!”

2. rész: Egyetértés

Azt hiszem, az olvasóval egyetérthetünk abban, hogy egy elemi vágy van az emberben: vágyakozás arra a személyre, akivel egészen egy tud lenni. Ezt a vágyat senki más nem tudja úgy betölteni, mint a házastárs, akivel mérhetetlenül fontosak egymásnak, aki érti és elfogadja őt, értékeli és felnéz rá, akivel kölcsönösen megbíznak egymásban. Ez a vágy a házasságban eltöltött évek alatt sem szűnik meg, inkább fokozódik. Ahhoz, hogy vágyunk beteljesülését megélhessük, szükségünk van arra, hogy a másik emberben elismerjük és lássuk társunkat, akivel együtt kívánunk örülni, élményeket gyűjteni, megküzdni a nehézségekkel és erőt meríthetünk belőle. Társnak érezzük azt, akivel hasonlóan gondolkodunk, aki ugyanazon értékeket vallja magáénak, akivel közösen erőfeszítésekre vagyunk képesek egy cél elérése érdekében. Társá úgy válhatnak egymás számára az emberek és egyetértésre úgy kerülhetnek, ha megosszák gondolataikat, eddig szerzett élményeiket, megismertetik egymással szokásaikat és ismerőseik, valamint családjuk körében szerzett tapasztalataikat. Amikor felfedezi valaki a társát és formálódni kezd (komolyodni) a kapcsolat, akkor előbb vagy utóbb elhatározás születik a felekben, hogy az elkövetkező életüket együtt szeretnék megélni. A jegyespár már a házasságra készülés idején elkezd „összehangolni”: nem csak az esküvő napját, a lakást, amelyben lakni fog, hanem minden más fontosat és kevésbé fontosat is megtervez és átbeszél pl. az alap értékeket és sarokpontokat:

- nem szerepek (női és férfi szerep, szexualitás),
- szülői szerepek (anya, apa, nagyszülők, kereszt- és bérmaszülők),
- a munka és pénz (mit és mennyit vagyunk hajlandóak bevállalni az elképzelt életszínvonalért),
- a tág család szerepe, a barátok és ismerősök pozíciója a kapcsolatban

(domináns, háttérben megbúvó, támasz, vagy csak szórakozás)

- a gondolatok, kulturáltság, érzések, elképzelések,
- a napi rutinokat, hozott szokásokat (munka, hobbi, pihenés aránya, ki hogyan szereti a pirítóst/kávét/teát, meddig alszik és pizsiben vagy anélkül stb.)
- a fontos és továbbra is érvényesítendő értékeket (család, nemzet, kultúra)
- az életmódot, ezzel egyidejűleg kialakítva a közös életvitelt, kitűzve a közös célokat.

A házasság nem pusztán megegyezés két ember között, hogy – ezentúl együtt éljük így vagy úgy minden napjainkat – hanem a lelkek egyesülése is. Nem csak a testek költöznek össze, hanem a lelkek, az érzések és minden, ami egy ember teljes valója. *„Mindig meg kell fontolni, kit tüntetsz ki a bizalmaddal ezen a világon. Nem adhatod oda a szíved, a barátságod, a tested olyannak, aki nem tud vigyázni rá.”*

„... EGYETÉRTÉS, HŰ SZERETET
EGYESÍTSE SZÍVEINKET”

(vö: részlet Szent József imából)

– Miért fontos az egyetértés, és
hogyan kerül mellé a hű szeretet?

(Taffy B. Akner). A jegyespár összehazasodik, majd, ha a már férj és feleség nem fordít elég figyelmet és időt arra, hogy hűségesen kintartsanak közös elhatározásaikkal, akkor az elhatározások és „összehangolt” életmodellek a rájuk fordított erőfeszítések nélkül (amivel meg is lehet őket valósítani) a háttérbe szorulhatnak, ez elégedetlenséghez, csalódáshoz és zsörtölődéshez vezethet. Így már nem a hús-vért érinti az egyetértés esetleges hiánya, hanem a lelket és szellemet, ami megnyilvánulhat heves érzelmi reakciókban: sírás, kiabálás, dühöngés formájában. Az előbb vázolt forgatókönyv elkerülése érdekében kerülj hátra az imádságba az egyetértés mellé a hű szeretet. Hűség, de miben? Hiszen, ha a két fél testileg nem hűtlenkedik, azt gondolhatja, hogy ez őt nem érinti. A hűség egy tág keret, nem csak a testiségre értendő. Mi mindenben lehet és kell tehát hűségesnek lenni? A házasságban, de minden más hivatásban is, a jó és közösen meghozott elhatározások mellett hűségesen ki kell tartani. Hűség az egyetértésben kialakított életvitel és életmód mellett. Nem számít tehát, hogy mit sodor az egyik, vagy másik fél felé az élet: „most azonnal ragadd meg a lehetőséget, mert holnap már nem nyújtják feléd” gondolatokkal és mondatokkal, amennyiben egymást erősítve, egymással megosztott időben és gondolatokban megerősödve hűségesen kintartanak abban, hogy a házasságra vonatkozó döntéseket egyetértésben kell meghozni, elkerülhetőek a félreértések, a kirekesztettség érzése, és béke, valamint szeretet lesz a házaspár között.

u.i. Kisördög: *„Már csak az a kérdés maradt: lehet olyan egy házaspár egyik vagy másik felének „önálló” életében, ami nincs kihatással a házasságra?”*
TI MIT GONDOLTOK ERRŐL?

LPS

A nagypapa László, fia Ádám, unokája Áron

AZ APA MINT FÉRFIMINTA

A hagyományos családmodellben az apai szerep fontos eleme, hogy férfimintát mutasson a gyermekének. Szerencsére ez olyan funkció, amelynek teljesítése általában nem igényel plusz energiákat, ehhez elég, ha a férfi egyszerűen hozza a – lehetőleg jó – formáját.

Az apa szinte minden megnyilvánulása ugyanis arról tanúskodik, hogy az adott helyzetekhez miként viszonyul egy férfi. Az ma már mindenki számára nyilvánvaló, – bár mostanság ezt is lehet vitatni – hogy egy fiúgyermek harmonikus felneveléséhez szüksége van férfi mintára. Ennek ellenére pszichológusként találok olyan nyolc éves kislávával, aki azért beszélt velem megilletődötten, mert ilyen helyzetben még soha sem volt része. Az apját nem ismerte, anyja és özvegy nagymamája nevelte, az óvodában óvónők, az iskolában tanítónők foglalkoztak vele.

A nemi szerep teljes körű elsajátításához azonban nem elégséges egy azonos nemű, megfelelő minta. Az asztalos szakmai szerepe esetleg magas szinten is megtanulható egy kiváló mesterember mellett, de az ún. komplementer (egymást kiegészítő) szerepek – (és ilyen a férfi-nő, a tanár-diák, az orvos-beteg stb.) önmagukban nem, csak a szereppárjukkal együtt értelmezhetőek. Ha – mondjuk – a tanár csupán a tananyagot és az oktatási formákat ismerné kitűnően, de sejtelve sem volna arról, hogy reálisan milyen viselkedést és tanulási teljesítményt várhat el a diákjaitól, illetve, hogy a diákok milyen elvárásokat támasztanak vele szemben, akkor a tanítási próbálkozása biztos kudarcra lenne ítélve.

A felnövekvő gyermeknek ugyanígy szüksége van hát az ellenkező nemű minta ismeretére is, hogy a férfi és a nő közötti különbséget érzékelhesse. A férfi és a nő ugyanis természetből fogva, (szakszerűbben: genetikailag) alapvetően különbözik,

bár kétségtelen, hogy az eltérések az utóbbi évtizedekben sok területen látványosan csökkentek, de amíg a férfiak nem szülnék ténylegesen gyermeket, addig nem lesznek a nőkkel csereszabatosak és – reményeim szerint – a nők még látvány szinten, különbségekben sem válnak majd a férfiakhoz hasonlóvá! (No, az volna csak a férfiak lóvá tétele!)

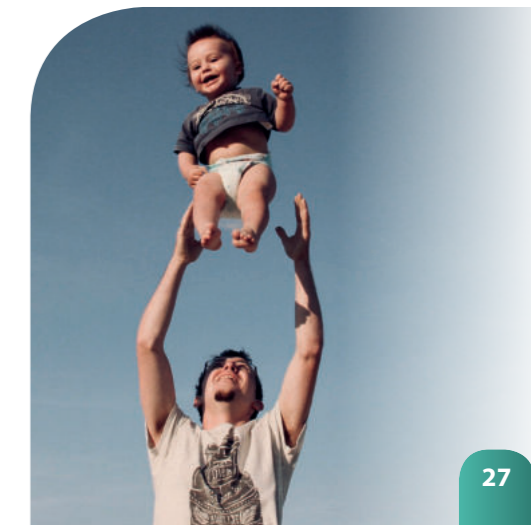
A komplementer szerepben való sikeres viselkedéshez tehát valamennyire ismernünk kell a kiegészítő szerep sajátosságait, sőt tekintettel is kell arra lennünk. Néhány évtizeddel ezelőtt például ezért volt súlyos illetlenség a férfiak trágár beszéde hölgyek jelenlétében. Sajnos, ez is egy olyan terület, ahol a nemek közötti eltérés jelentősen csökkent, de még ma is sok házaspári konfliktus ered abból, ha a másik szempontját figyelmen kívül hagyjuk. Ha – mondjuk – az asszony órákig válogat a ruhaboltban, ha a férj a focimeccs nézését véli a legjobb közös programnak, vagy ha sose beszél az érzelmeiről, mert azt nem tartja férfihoz méltónak.

Ez éppen egy olyan kérdés, amelyben máig eltérnek az álláspontok. A szülők általában a lányaik érzelmi megnyilvánulásait sokkal inkább bátorítják, mint a kislaváikat, akiket – ha kicsit megütik magukat, „Se baj, katonadolog!” megjegyzéssel vigasztalnak. Azt most hagyjuk, hogy a fiúgyermek – a sorkatonai szolgálat eltörlése miatt – valószínűleg amúgy sem lesz katona, illetve, ha férfúi léte ellenére mégis akar az érzelmeiről beszélni, akkor meg majd beállhat pszichológusnak, vagy más segítő, alapvetően feminin hivatást választhat.

Már az eddigiekben is utaltunk arra, hogy a kétféle minta megismerésén túl a kettő közötti viszony szabályrendszerét is el kell sajátítani, de azért is hangsúlyozom, mert e területen különösen nagy az apák felelőssége. Az apa – lett légyen bármilyen nyomós oka a házastársával szembeni elégedetlenségre – akkor sem engedheti meg magának, hogy tiszteletlenül, netán verbális terrort alkalmazva szóljon a feleségéhez, illetve másoknak így beszéljen róla. Ez ugyanis nemcsak őt magát és a kapcsolatukat minősíti, hanem súlyosan befolyásolja a gyermeke(i) leendő házasságát, párkapcsolatát is. Sok gyermek, akinek durva veszekedések árán váltak el a szülei, duplán szenved ettől, egyrészt, amikor aktuálisan érintette a konfliktusnak, másrészt a majdani párkapcsolatában, mert híján lesz olyan viszonyulási példának, amit jó szívvel követhetne.

A nemi szerep megtanulása még akkor is bonyolult és hosszadalmas folyamat, ha megfelelő minták állnak rendelkezésre.

Bálint Bánk

KENYÉR ÉS BOR

A kenyér és bor jelentése: biztonság, jólét. Az életnek van egy olyan szakasza, amikor az ember mintha már biztonságban lenne. Eleget kerest, eleget gyűjtött. Holtpont. Van már kenyérem, borom is van. De hiába van mindez, ha a kenyér és a bor nem az örökkévalóságot szolgálják. Ha a kenyér és a bor nem útleled az égi otthon eléréséhez.

Hiszen mire megyek a földi kenyérral és borral? Mire megyek a kisebb-nagyobb eredményeimmel, ha a végén mindez túl kevésnek bizonyul ahhoz, hogy az életemet megváltsam velem? Túl egyszerű lenne azonban az a válasz, hogy egyszerűen élünk csak égi, lelki kenyérral. Nem lehet, éhen halnánk. Valamiért a Teremtő hatalmas bölcsességgel egybekötötte a földi kenyeret és bort, a testi táplálkozást és vidámságot az örökkévalósággal. És ez jó így, hiszen mi testi létünkben vagyunk azok, akik vagyunk.

Már rögtön a Biblia első oldalain, a világ teremtésének elbeszélése után

olvashatunk a kenyérről és borról. A kenyér és a bor annak az áldásnak a megjelenítője, amelyet Melkizedek, a főpap ad Ábrahámnak. Ennek az áldásnak a

*Van már kenyérem, borom is van,
van gyermekem és feleségem.
Szívem minnek is szomorítsam?
Van mindig elég eleségem.*

...

*De néha megállok az éjen,
gyötrődve, halálba hanyatlón,*

...

*Mert nincs meg a kincs, mire vágytam,
a kincs, amiért porig égtem.
Itthon vagyok itt e világban,
s már nem vagyok otthon az égben.*

(Kosztolányi Dezső: Boldog, szomorú dal, részlet)

lényege pedig nem elsősorban valamilyen földi gazdagság, hanem az, hogy Ábrahám leszármazottai által, nagy néppé lesz. Ábrahám és utódai része-

sültek Isten legnagyobb áldásából, az életből. Gyakran fel sem ismerjük, hogy a legnagyobb áldás, ami történt velünk, hogy élhetünk. Hogy életünk lehet, és általunk élete lehet az utódainknak. Hiszen minden áldásnak, ahogy magának a Teremtésnek is a lényege maga az élet. A táplálkozó, szaporodó, sokasodó élet. Ez az, amiről látta Isten, hogy „ez jó”, ezt a „jó” életet kell nekünk is megtanulnunk. Ráadásul ez az élet nem csak az én saját életem itt és most, hanem az őseimé és utódaimé is. Sőt, ez az élet az Isten kegyelméből és a személyes szabad döntéseimből az örök élet is lehet. Erről szól a Szentírás.

ÓSZÖVETSÉG

Az Úr napját meg kell szentelni. A szavakkal történő megemlékezés a szombati áldás, a kiddus, a jeles napot megszentelő szöveg a zsidóknál. Maga a megszentelés a borra vagy a kenyérré mondott áldással teljesül. A szombatot, az

őszövetségi úrnapját, a pihenés napját, azért kapták az emberek, hogy emlékezzenek a Teremtésre, mindennek – beleértve az életet is – a kezdetére. Arra, hogy minden jó a Teremtőtől származik. Áldott legyen ezért az, aki „előhossa a kenyeret a földből”, és az aki „a szőlőtő gyümölcsének teremtője”, – imádkozzák a vallásos zsidók minden szombaton.

A kenyér és a bor nem egyszerűen az anyagi életünk és örömünk forrása, hanem olyan áldás, amely arra emlékeztet bennünket, hogy teremtettek vagyunk. Arra emlékeztet, hogy a Teremtőhöz, az Örökkévalóhoz tartozunk.

Az Úr napja a mi gyönyörűségünk. A zsidók vallási kötelessége, hogy többféle gyümölcsöt, csemegét egyenek, illatokat élvezzenek az úr napján, szombaton. Kötelessége mindenkinek élvezetessé tenni a napot minden oly megengedhető dologgal, mely neki élvezet okoz, mert azt mondta az Írás; nevezte a szombatot gyönyörűségnek.

Az Ószövetségből megtanulhatjuk, valóban kötelességünk az élet őszinte élvezete és a Teremtő dicsérete – kenyérral és borral egyaránt. Az őszövetségi képek az örökkévalóságot gyakran bor és kenyér melletti baráti közösségeként mutatják be.

Dehát, az emberek hiába ettek manna a pusztában, mégis meghaltak. Emiatt jött el a Megváltó. Jézus.

ÚJSZÖVETSÉG

Jézus teljesen új megközelítésbe helyezte a kenyér és a bor jelentését, jelentőségét. Maga személyesen vált a kenyérré és a borra, a Teremtés központjává, kijelölve az élet útját. Nekünk nincs más dolgunk, mint követni őt. Ha ezt tesszük, ha az Ő „testét esszük” és az Ő „vérét isszuk” nem csak a földi életünk lesz „béke és áldás”, hanem az örök élet részesei is lehetünk - őbenne.

„Én vagyok az élet kenyere – felelte Jézus. – Aki hozzám jön, többé nem éhez, s aki bennem hisz, nem szomjazik soha. ... Mert Atyámnak az az akarata, hogy mindenki, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen, s feltámasszam az utolsó napon. ... Én vagyok az élet kenyere. A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért.” (Jn 6)

„Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda. ... Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt

magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem. ... Ha megmaradtok énbennem, és beszédeim megmaradnak tibennetek, akkor bármit akartok, kérjétek, és megadatik nektek. ... Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömeitek teljessé legyenek.” (Jn 15)

A keresztények számára világos, Krisztusban van az örök élet forrása. Ő az a kenyér és bor, amelyik igazi öröm mindenféle szomorúság, elmúlás nélkül. Krisztusban úgy lesz miénk a teremtett világ minden anyagi értéke, úgy lehetünk itthon e világban, hogy egyúttal otthon lehetünk az égben is.

ISTEN ISMERETÉNEK ŐRZŐI A NAGYSZÜLŐK

Hogyan érthetjük meg szívből, a gyakorlatban a teremtésnek az imént felvázolt teológiai útját? A választ azokban az évezredekben, amikor még voltak családok, leginkább a nagyszülők tudhatták. Azok a nagyszülők, akik az unokáknak mesélték a múltból, és akik játékkal és törődéssel átadták a legfontosabb ismereteket az életről. A nagyszülők pontosan tudták, és el is mondták az unokáiknak, hogy mit

jelent a kenyér, miért kell azt a megszegése előtt megáldani. Tudták, hogy miért fontos vasárnap misére menni, és miért lényeges mise után a kocsiban egy pohár bor mellett, még a családi ebéd előtt a barátokkal beszélgetni. Tudták azt is, hol van a holtpont, amikor már az anyagi világban elérték, amit el lehetett, és azt is tudták, hogy onnan az út nem a zuhanásba, hanem a végleges hazatérésbe vezet.

Hol vannak ezek a nagyszülők? Hol vannak a családok és a gyerekek? Hol van az az öröm, amit a friss kenyér illata, a beszélgetés a bor mellett jelent?

HOVA TÚNT AZ ÉLET A NAGY JÓLÉT MÖGÜL?

Márpedig ez az élet itt van bennünk, csak újra vissza kell találni ahhoz a kenyérhez, amelyikből, ha eszünk, nem éhezünk meg többé. És ne feledkezzünk meg arról a borról se, amelyik az örök békét és boldog együttléteket jelent az Úr asztalánál – együtt a Mesterral és a barátainkkal.

Persze ehhez ismerni kell a Mestert, és kell, hogy legyenek barátaink...

Birher Nándor

CSALÁDI FAGYLALTOZÁS

Írta: Szebényiné Vrancsik Eszter

Egy meleg nyáreste vacsora után a család ismét egy kis biciklis körre indult. A nagyok, Péter és Hanna már a saját biciklijükön tekertek, Julcsit apa maga mögé ültette a gyerekülésbe. Nagyon meleg napok voltak, estére sem hűlt le az idő, biciklin pedig kellemesen járt a levegő, jó volt együtt lenni a szabadban.

– Na, merre menjünk ma? – kérdezte anya.

– *Fagyizzunk!* – kiáltották a gyerekek lelkesen, akik a ház előtt már türelmetlen nyolcasokat kerekettek.

– *Jó! Ha még nyitva van, mehetünk!* – egyezett bele anya.

Sűrű iránymutatások közt terelgetve, játszóterek, parkok mellett elgurulva meg is érkezett a család a cukrászdához, még épp zárás előtt. A választás az egyik legizgalmasabb része a fagyizás ünnepének. Inycsiklandozó a sok hullámzó tetejű, színpompás hegy,

melynek jeges krémje engedelmesen göndörödik a kanálba, hogy gombócot formáljon. Péter vaniliát kért édestölcsérben, mint mindig, Hanna dilemmázott. Szeretett új dolgokat kipróbálni, s végül jegeskávét ízűt kért. Anya fűgés-joghurtosat, ő nem szereti a nagyon édeseket. Julcsi még csak tölcserűt kapott, amit időnként anya arcába-szájába nyomott, közben nagyokat nevetett, hogy lám-lám ő is etet végre valakit. Apa két gömb sztracsatellát kért, miközben anya szörnyülködő pillantásokat vetett. Persze apa tudta miért, s kaján mosollyal vékony anya-hangon mondta: *Hogy lehet ugyanabból kettőt kérni, amikor olyan sokféle van?* Erre mindenki nagyot nevetett. A teraszon a gyerekek választottak asztalt, és a folyton nyüzsgő elektronok pár percére belefeledkeztek a fagyiba. Maszatos ábrázattal figyelték az idős hölgyet, aki

utánuk érkezett, és három gombóc fagyaltot kért. Alig bírta a tölcserű. Sötét ősz haja fonott kontyban volt feltűzve, egyszerű szabású szolid narancssárga vászonruhát viselt. Alkatáról senki nem mondta volna meg, hogy ennyire édességkedvelő. A gyerekek nem bírták sokáig:

– *Mi mért csak egy gombócot kapunk? A néni miért ehet háromat?* – fakadt ki Hanna, a kelleténél kicsit hangosabban.

– *Az öregek is szeretik a fagyit?* – záporozott a kérdés Petitől is. Anya és apa egymásra sandított a fagyifőlött. Apa kapott szót, megvakarta a fejét, mint mindig, ha fogós kérdéssel találkozott:

– *Hát persze, szeretik az idősök is. Használd inkább az idős szót, az elegánsabb!* – majd suttogva folytatta: *Ha ti is megértitek ezt a szép kort, kérhetek három gombócot is! Mikor a néni akkora volt, mint ti, ő is csak egyet kapott.*

– *Akkor is volt már fagyit?* – érdeklődött Petike.

– *Hogyne, már ősidők óta készítnek az emberek fagyit, csak nem pont ilyen volt, mint most. Jégből és gyümölcspüréből készült és csak a gazdagok jutottak hozzá. Amikor gyerek voltam, nem jártunk ám cukrászdába. A nagymamám, a ti dédikétek házi fagyit csinált nekünk nyáron. Szitán átpaszírozta a málnát, tejszínnel, cukorral kikeverte és lefagyasztotta. A vaniliásat úgy csinálta, mint a madártej levét, csak lefagyasztotta, benne szívószállal, és úgy ettük, mint a jégkrémet* – mesélte anya.

A hölgy közben végignézte a süteményes kirakatot és lassan tovább sétált. A cukrászda is zárt, már törölgették az asztalokat. Mikor mindenki elnyalta a fagyiját, újra biciklire ült a család. Már épp indultak, amikor Petike felkiáltott:

– *Ott egy pénztárca a földön!* – A fagyaltos pult előtti járdán egy barna tárca hevert. Anya felvette, és kinyitotta. Az igazolványtartó részben egy megviselt fekete-fehér esküvői fénykép volt. Mind rácsodálkoztak a régi

fotóra. Rajta a menyasszony kerekarcú, mosolygós szemű, művirágos fejdísszel, hosszú fátyollal. A vőlegény fényes, hátrafésült hajú, távolba néző, kemény tekintetű fiatalember volt a képen. Hanna a három gombócos nénit vélte felismerni. Nem járt más a cukrászda előtt, míg ott ültek. Végignézték az utcán, de a néni már elment. Elindultak, amerre sétálni látták, az első utcában lekanyarodva a sorházak mellett utol is érték. Megilletődve fordult hátra any hangjára. Még csak a második gombócnál járt.

– *Tessék várni!*

Ez az ön tárcája? – kérdezte anya miközben megmutatta.

– *Igen* – Lepődött meg a néni.

– *A táskámba akartam tenni, de biztos mellé csúszott. Köszönöm, hogy utánam hozták!* – mondta hálás mosollyal.

– *Mondtam, hogy a néni az a képen!* – büszkélkedett Hanna. A néni kinyitotta a tárcát és merengő mosollyal mutatta:

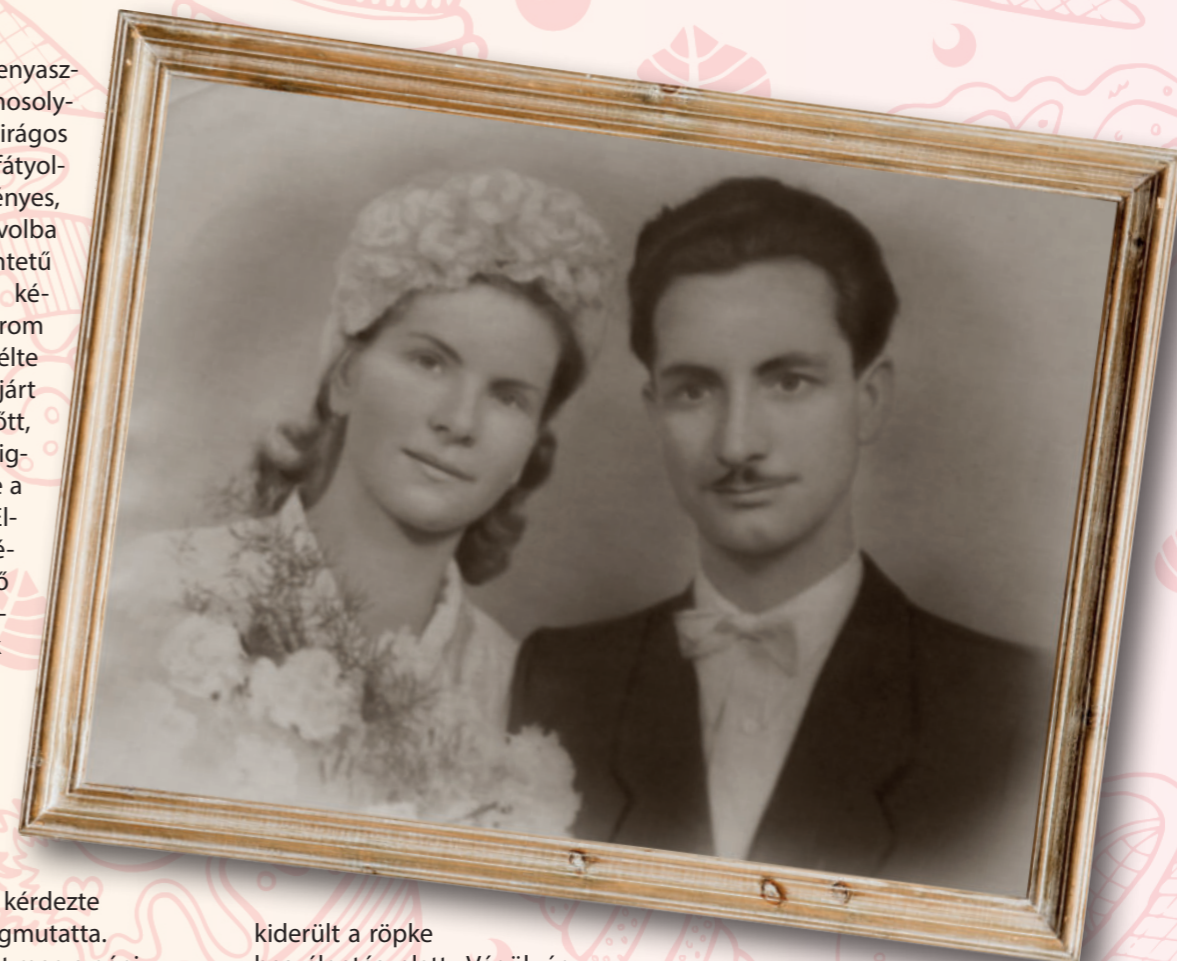
– *Igen, ez egy régi kép. Akkor még nagyon fiatal voltam, 19 éves. Kálmán 21 volt. Ma lennék éppen 60 éves házasként – a néni itt elhalkult. – Szerette a fagyaltot* – mondta, majd tovább indult, s az édes fagyaltba sós-keserű íz vegyült.

– *Köszönöm, hogy utánam hozták a tárcámat! Szép családjuk van!* – köszönt el. Anya még utána szólt:

– *Szabad a néni nevét?*

– *Hát persze! Teréz vagyok. Az unokáim csak Tercsi mamának hívnak. De ők sajnos messze élnek.*

Erre bemutatkozott a család, kicsitől a nagyokig: Julcsi, Péter, Hanna, Anna és Karcsi. Megtudták, hogy Tercsi mama azóta él a városban, hogy férjhez ment. 9 unokája van és 5 dédunokája. Kálmán szakács volt. Amióta a férje meghalt, hetente látogatja valaki a családból. Óvónóként dolgozott itt a közelben és nagyon szereti a gyerekeket. A gyermekmese agapéjára mindig ő főzi a nagy adag teát. Kórusba és kórsárfonó körbe jár és még sok minden

kiderült a röpké

beszélgetés alatt. Végül úgy köszöntek el Tercsi mamától, mintha az ő messzi mamájuk volna.

Így szőjük, csomózzuk a láthatatlan hálót, észrevétlenül, ami ma is erősebb, biztonságosabb lett. Ha elég sűrű, lehet majd vele bátorságot meríteni. Az ifjú innen tud majd ugrani (ki tudja mekkorát?),

hogy utána előlről kezdhesse egyedül vagy párosan a szövögetést, s valóban felnőjön. Arra is kitalálhatjuk a választ, hogy miért járt aznap 3 gombóc fagyalt a Tercsi mamának.

JÉZUS MA IS GYÓGYÍT: PÉLDÁUL ENGEM

A CSALÁDUNK TAVASZI SZÁMÁBAN ÍRTAM MÁR MAGUNKRÓL, ÉS ABBAN MEGÍGÉRTEM, HA GYÓGYULOK, AZT MEGÍROM. ÉS ÍME, ELJÖTT AZ IDŐ! HOGYAN TÖRTÉNT MINDEZ? MOST BETEKINTÉST NYERHETÜNK A SZENTLÉLEK MŰKÖDÉSÉBE, EZÚTTAL ÁLTALAM.

Margaritha nővér 5 napos lelkigyakorlatán idén, 2021. június végén vettem részt férjemmel Sopronban. Ő egy indiai, katolikus, idős szerzetesnővér, aki a Szentlélektől a gyógyítás adományát kapta. Nem rest 80 évesen sem országot-világot bejárni, hogy akit az imája által akar az Isten megsegíteni, gyógyuljon általa!

Amikor még tavaly télen bőszen tombolt a járvány, és senki nem tudta megmondani, lesz-e idén lelkigyakorlat itthon, úgy döntöttünk, hogy péntekenként kenyéren és vízen fogunk böjtölni, hogy a lelkigyakorlatot megtartsák, és majd azon részt tudjunk venni. Nagy örömünkre szolgált, hogy ez megvalósult! De miért is mentünk oda? Testileg nézve elsősorban miattam, ugyanis 2 és fél éve szervült

trombusom van a hasamtól a comb felső részéig kiterjedőleg. Második gyermekünk, kisfiam 12 hetes magzati korában kaptam ezt az akkor mindkettőnkre életveszélyes trombózt. Azóta max dózisu vérhigítót szúrom magam, 8 orvost jártam meg, 7 kórházzal. Egyöntetűleg az a szakvélemény, hogy ez a trombus soha nem fog eltűnni, műteni meg mélyvénát lehetetlen... Szülészorvosommal azt vettük célba, hogy lehetőleg elkerüljük a császármetszéses szülést. De valószínűleg az intenzív vérhigítő hatására a szülés megindulásakor leszakadt a méhlepény egy része, és Márton tahikardiát kapott. Így egyértelművé vált, hogy sürgősségi császármetszést kell végrehajtani, mely mindkettőnkre nézve életveszélyes állapotot jelentett. De

az Úr megmentett minket, egészséges fiút szültem, és én sem véreztem el. Ez után kiderült, hogy olyan genetikai mutációt hordozok magamban, amely várandósság idején súlyos vérvalódás zavart okoz.

Ez az alaptörténetünk. Habár megtapasztaltam azt, hogy „ha a halál völgyében is járok, nem félek, mert Te velem vagy”, a traumákat sok munkával, imával és pszichológiai segítséggel tudtam orvosolni. Ugyanis mindennek ellenére él bennem a vágy egy harmadik gyermek iránt.

Mindenben támogató férjemmel együtt így érkezünk a lelkigyakorlatra. A cél az volt, hogy testileg és lelkileg megújuljunk. Mivel bal lábamat (mely érintve van) anno, várandósan nem tudtam mozgatni sem, és egészen újra kellett tanulnom járni, az izomzatát nem tudtam terhelni úgy, mint régen. Emiatt az általában fáj. A lelkigyakorlat első két napján olyan intenzíven, mint amikor friss trombózis volt benne. A harmadik napon, a „megbocsátás és gyónás napján” már nem éreztem fájdalmat! Könnyű és szokatlan volt! A negyedik napon a súlyos betegekért imádkozott a nővér. Én is ide tartoztam. Ez előtt felkészített minket, és én nagyon erősen akartam bízni abban, hogy valóban meggyógyulhatok, – ám érdekes módon a megelőző Szent-ségimádás alatt eszembe sem jutott ezért a vágyamért imádkozni.

Annál inkább el voltam merülve az imámban, ahol azt a kérésemet fogalmaztam meg, hogy Jézus adjon nekem

új szívet, gyógyítsa meg sebzett lelke-
met és ismét legyen erőm és kedvem az élethez. 160-an hangos énekléssel dicsőítették az Urat. Ott álltunk sorban, súlyos betegek, és amikor közeledett hozzám is a Nővér és Huber atya, oldalra pillantottam és láttam, hogy öt ember elragadtatásba került, éreztem, hogy nagy dolog történik! Amikor hozzám értek és imádkoztak felettem, én is eldőlttem, és nem voltam ura testemnek. Ott valami furcsa dolog történt velem, felgyülemltem bennem az érzélem, ami hangosan kitört belőlem. Belülről azt éreztem, a sok szorongás és nehézség kilökődik a testemből. Ráadásul testi tüneteim is lettek, a fülem és a fejem izzott és estig nem tűnt el az érzet. Onnantól kezdve tudtam, vala-

miféle gyógyulás megtörtént. Mivel a testi gyógyulás nem látványos esetemben, másnap a tanúságtételnél a lelki gyógyuláshoz osztottam meg az emberekkel, ugyanis azóta eltűnt minden félelem belőlem!

De képzeljék, ez még nem minden! Egy hét múlva otthon imádkoztam a nővér reggeli imáját. Éreztem, mintha valami hiányozna még ezek után is. Annyira zavart ez a valami, hogy ima közben elmeséltem ezt Jézusnak, és egyszer csak egy sugallatot kaptam: „Leányom, miért kételkedtél?” És aznap egész nap éreztem, hogy már mindenemet át tudom adni az Úrnak és ő elfogad és meggyógyít. Július 7-e volt. Éjjel, miután lefeküdtünk, elkezdtem dicsőíteni magamban, nagy boldog-

sággal. Egyszer csak megéreztem a Szentháromság jelenlétét, és a dicsőítés hevében teljesen, az egész testemet eltöltötte a forróság. Hangtalanul zokogtam, és megint azt éreztem, hogy egész emberségemet – testemet és lelkemet – elfogadja az Úr, testem a Szentlélek templomává válik. Eltöltött a Szentlélek, mint a lelkigyakorlaton. Milyen szerencse, hogy épp feküdtem! És ezek után, július 22-én elmentem az éves kontroll vizsgálatomra, ahol ultrahangos vizsgálat is volt. Képzeljék, a combomból teljesen eltűnt a trombus! Magam is láttam! Papíron is megvan! Dicsőség az Istennek!

Úgy gondolom, gyógyulok. Testileg is. Amikor szeretné, készen állok a harmadik babára, immár félelem nélkül. Férjemet az Úr visszahívta az augusztusi lelkigyakorlatra, hogy a dicsőítő zenekarnak ő legyen a billentyűse! Képzeljék, közel 400 résztvevő lesz azon...! Van-e a Szentléleknek harsonája? Igen, mi. Van-e a Szentléleknek (egybegyűjtő) ereje? Láthatjuk, mekkora!

Igen, emberileg is meg kell tenni a tőlünk telhetőt. Igen, nem tudhatjuk, hogy az aktuális rosszat miért engedi meg az Úr. Ám az Úr a benne bízókat megsegíti és megdicsőíti, sőt, ezáltal az Ő neve is megdicsőül! Köszönöm neki, hogy hirdethetem: téged is annyira szeret, mint engem! Ha nekiadod félelmedet és tényleg bízol Benne, téged is megsegít, igaz nem tudjuk miként és mikor, de bizalmad ettől ne csorbuljon. Legyen áldott az Ő neve és munkásai neve is!

Ludmány Réka

REMÉNYFORRÁS Embertárs Segítő Egyesület

A Családunk folyóirat a Veszprémi Érsekség és a Reményforrás Egyesület közös kiadásában készül.

Egyesületünk elsősorban szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeknek és családoknak nyújt segítséget.

Feladatunknak tekintjük a lelki problémákkal küzdők gondozását és a családi élet támogatását is.

Kérjük, lehetősége szerint támogassa közhasznú egyesületünket!
Bankszámlaszámunk: 72800054 – 10002261

GONDOLATOK AZ EMELKEDŐ KOR ÉS A KÖLTÉSZET KAPCSOLATÁRÓL

A magyar költők közül sokan nem érték meg a magas kort. Hogy csak néhányat említsek: Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Petőfi Sándor, Dsida Jenő, József Attila közül egyik sem élte túl a 50. életét. A békés, nyugodt öregkor szinte senkinek sem adatott meg, még Arany Jánosnak sem, aki megérte a 65. életét, de a szabadságharc bukása és kisleánya elvesztése miatt már nem maradt ereje, hogy valamiféle evangéliumot, bátorító üzenetet hagyjon örökségül kora ifjúságának. *Epilógus* című versében ezt írja:

[...] „Az életet már megjártam;
Mit szívembe vágyva zártam,
Azt nem hozta,
Attól makacsul megfoszta.

[...] Munkás, vidám öregséget,
Hol, mit kezdtem, abban véget...
Ennyi volt csak;
S hogy megint ültessek, oltsak.

Most, ha adná is már, késő:
Egy nyugalom vár, a végső:
Mert hogy' szálljon,
Bár kalitja már kinyitva,
Rab madár is, szegett szárnyon?”

Ady Endre csak 42 életét, és saját bevallása szerint saját magát fosztotta meg a szép öregségtől. Az *eljárzott öregség* c. versében – a rá jellemző őszinteséggel és tehetséggel – ezt így fejezi ki:

„Heves, ál ifjúsággal,
Óh, ezerszer jaj nékem,
Megöltem jövő magam,
Az én szép öregségem.

Ahogy nőnek az árnyak,
Ahogy fogynak az esték,
Úgy fáj jobban és jobban
Az eljárzott öregség.”

Megható módon jelenik meg ugyanez a fájdalom *Az elveszett családok* és a *Nagy sírkertet mérünk* c. költeményeiben is.

Az általam ismertt magyar költők közt a piarista szerzetes-pap, Sík Sándor fejezi ki a legszebben a magas korról együttjáró keresztel mellett az öregség szépségét és örömét is. Ő valóban tud bátorító, bátorítót mondani a fiataloknak is. Olvassuk el az *Örökösök* c. versét:

„Az iskolaház folyosója sarkán
Zsibongva, fürgén, tavaszias tarkán
Mennek előttem a fiatalok,
A lépcsőfokot hármával ugorván.

Köszönnek, annak rendje-módjaképpen:
Tudják, ki vagyok, hisz ott lóg a képem
Valahol egy falon a folyosón
Régvolt tanárok képei körében.

Amint egyik-másikkal összenézek,
Elnehezülnek vállamon az évek,
Olyan avultnak érzem magam,
Mint egy elszürkült történelmi képet.

De én kilépek rozsdás keretemből
S szürkült kezemmel, nem-szürkült
szívemből
Áldást intek a sietők után,
Atyai áldást, - a történelemből.

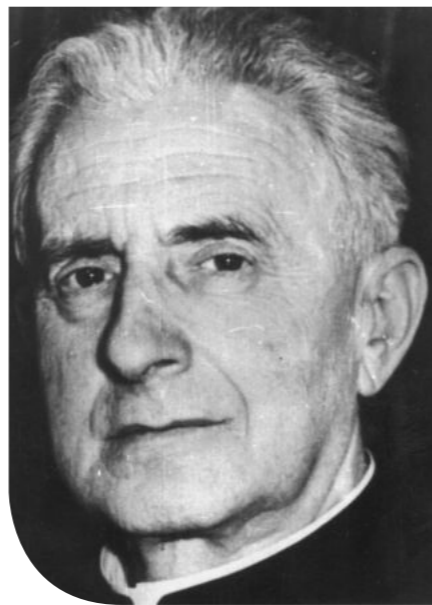
Meghalljátok-e a múltbeli áldást,
Kik a holnaptól várjátok a váltást?
Mindegy, megfogam, hallatlan is, érzem,
A nagyapai Istenhez-kiáltás.

Dús örökséget nem adhat apátok:
Csak ami voltam, azt hagyom reátok,
De hogyha (Isten adj!) megfogam,
Boldog lesz tőle késő unokátok.

Csak ami vagyok: azt, hogy szépen éltem,
Igaztól, jótól, széptől sose féltem,
De ami nem szép, ami nem igaz,
Ami nem is jó, azt is, most is, értem.

Megértem azt is, aki nem ért engem,
Tudok ölelni múltat a jelenben.
És akarom ölelni a jövőt,
S szolgálatára magamat jelentem.

Szolgálatára embernek, világnak,
Nagy Istenemnek, kicsike hazámnak,
Vén magam helyett, örökösökül,
Fiúk, fiam, titeket ajánllak.”

SÍK SÁNDOR
piarista szerzetes-pap
1889-1963

Szentatyánk, Ferenc pápa a Nagyszülők és Idősek első világnapjára (2021. július 25.) küldött üzenetében nem csak a fiatalabb nemzedéket szólítja fel az idősek gyámolítására, hanem magukat az időseket is bátorítja, hogy magas korukat ne katasztrófának tekintsék, hanem inkább áldásnak és lehetőségnek a világ jobbá és szebbé tételére: Álmodjanak egy szolidárisabb és békésebb jövőről, emlékezzenek hálás szívvel a hosszú életük folyamán elnyert isteni adományokra és imádkozzanak az Egyházért és a viláért.

Ehhez annyit hadd fűzzek hozzá: imádkozzanak bizalommal bűneik és mulasztásaik bocsánatáért és azért, hogy Mennyei Atyánk befogadja őket a visszanyert paradicsomba. Befejezésül hadd idézzem újra Sík Sándort, méghozzá utolsó versének, a *Néma Mi-atyánknak* utolsó sorait:

„Akarom élni az egész hitet,
Szeretni, ahogy Isten szeret,
És bízni, bízni akarok,
Abban, amit a Krisztus hozott.
Nem érzem, nem is gondolom,
De akarom, akarom, akarom.”

Dr. Márfi Gyula
ny. érsek

PILÁTUS

2020 - Rendezte: Dombrovsky Linda

Dombrovsky Linda rendező adaptálta televízió-képernyőre Szabó Magda népszerű regényét, a *Pilátust*, amely világszerte több mint egy tucat nyelven megjelent. Az alaptörténet egyetemes, a részletekben mégis jól érzékelhetőek a lokális jellegzetességek is.

A főszereplők anya és lánya. Az anya, Szócs néni férje meghal. Lánya, Iza úgy dönt, eladja a vidéki családi házat, és magához költözteti anyukáját Budapestre. Az idős asszony sem lánya lakásában, sem a fővárosban nem találja helyét. Egymással sem lelik meg az összhangot. Az idős asszony például egy ponton azt mondja, „el tudom látni magam, nem kell segítség”. Nem is érti azt, ami a lányának természetes, hogy házvezetőnő vásárol be, főz, mos, takarít. Mindketten szeretnék szeretni a másikat, de nem megy. A generációs problémákat csak fokozza az évtize-

des eltávolodás, az életszemléletbeli különbségek megléte. Dombrovsky Linda érzékenyen viszi filmre a súlyosan terhelt anya-lánya viszonyt. Azt feszegeti, miért fontos, hogy megpróbáljunk úgy szeretni, ahogy arra a másoknak szüksége van. Mindez egy kamaratörténetben elbeszélve, két nagyszerű színésznő (Hámori Ildikó és Györgyi Anna) játékával. A rendező egy interjúban arról mesélt, hogy amikor egy könyvesboltban kezébe vette a *Pilátust*, a fülszövegben Nemes Nagy Ágnes-től származó idézetet talált: „Szeretsz, szeretlek. Mily reménytelen.” Azt tartotta igazán izgalmasnak, hogy egy családi közeg viszonyára vonatkoznak ezek a mondatok, nem egy szerelmi viszonyra. Szabó Magda remek emberismerő és megfigyelő, fantasztikus jelenetekben mutatta meg a két nő drámáját, amelyet a film hűen visz-

szaad. Nem kis részben köszönhetően Hartung Dávid operatőri munkájának.

A *Pilátus* bejárta a világot. Díjazták Milánóban, Los Angelesben és nem utolsósorban a Magyar Mozgóképfesztiválon. Bátran állíthatjuk megérdemelten.

Gerstmár Ferenc

Amikor elcsügged a lelkem, te akkor is ismered utamat... (Zsolt, 142)

RICHARD ROHR: EMELKEDŐ ZUHANÁS

Az emberélet két felének lelkiisége

Fiatal korunkban természetes és helyénvaló módon belefeledkezünk önazonosságunk megalapozásába. Menni, tenni, előre lépni, elérni, megvalósítani vágyunk. Később ez már nem elég, különben kiégünk. Az ego – és a legtöbb intézmény – olyan világra vágyik, amelyben „amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten”. Ha az ember valódi „hős vagy hősnőként” él, szükséges, hogy megismerje az úgynevezett mély időt is. El kell indulni egy további utazásra, amely kivezet a megszokott keretekből, és új kihívásokat jelent, de térben, időben és lelki értelemben is tágabb horizontokat nyit.

Richard Rohr, amerikai szerző, spirituális író és népszerű szellemiségi szerző és előadó, ferences pap Új-Mexikóban. A római katolikus egyházban 1970-ben szentelték pappá. A 2016-ban megjelent *Emelkedő zuhanás* című könyvében az emberi élet egyik legmélyebb misztériumába avatja be az olvasót: éppen életünk első felének szinte szükségszerűen lejátszódó bukásai és csalódásai válhatnak az alapjává an-

nak a bölcsességen alapuló, mély életörömmel, amelyet az élet második fele tartogat számunkra. Ennek az emelkedő zuhanásnak az üzenete a kereszténység és a többi világvalás fontos eleme, de sok-sok mítoszban, irodalmi műben és számos nagy filozófus munkáiban is megjelenik. Korunk embere mégis hajlamos elutasítani vagy figyelmen kívül hagyni, ami megkeseredettségéhez vezethet. Szétszóródottak vagyunk, akinek léte is megosztott és távol áll a másiktól. Keresünk, és nem látjuk egymást. Nem tudunk egységben lenni. Elvesszük egymástól, amire szükségünk van, megszeressük, amit akarunk, vagy elutasítjuk, amiből nem kérünk. „Farkasok üznek” és nem tudjuk kihez tartozunk. Mindez elkerülhető. A csend tanulható. Vele sikerülhet kilépni „ebből a forgó és önmagát tükröző tükörteremből”. Szava ránk talál, éppen ott, és akkor, amikor vagy amiben elveszünk.

M.S.E.

A PÉLDA A FONTOS, ARRA FIGYELNEK A GYEREKEK

„(...) AZ IDŐSEK ARRA EMLÉKEZTETNEK MINKET, HOGY AZ ÖREGSÉG AJÁNDÉK ÉS HOGY A NAGYSZÜLŐK A NEMZÉKEKET ÖSSZEKÖTŐ LÁNCSZEM, HOGY ÁTADJÁK A FIATALOKNAK AZ ÉLET ÉS A HIT TAPASZTALATAIT. (...)”

- Ferenc pápa 2021 januárjában ezekkel a gondolatokkal vezette be a Nagyszülők és Idősek Világnapjának megalapítását, amelyet az egész egyházban minden évben július negyedik vasárnapján tartunk, idén először. Ebből az alkalomból beszélgettem Csizmazia Szilveszterrel és feleségével Kattival, akik három gyermeket neveltek fel és most 15 unoka aranyozza be életüket.

■ **Balatonfüreden köztisztelőben élő házaspár vagytok, ugyanakkor a Családunk újság szélesebb olvasóközönsége még kevésbé ismer benneteket. Kérlek mutassátok be magatokat és családotokat!**

Szilveszter: Egy öt gyerekes pápai családból származom, ezért a nagycsalád nem volt újdonság. Aztán összeházasodva Füredre kerültünk, én 20 évig voltam önkormányzati képviselő, és 1983-ban alapítottam a kertészeti vállalkozásunkat (kezdetben kertépítés, későbbiekben faiskola és kertcentrum), ebből adódik, hogy ismernek bennünket. Három gyermeküktől 15 unokánk van.

Kati: Én egy budapesti polgári családban nőtem fel, húsz évesen, amikor

férjhez mentem, kerültem le a Balatonhoz. Elég nagy lépés volt a fővárosból vidékre jönni, és nagyon kellett csiszolnunk egymáshoz is. Hiszen másként élt egy pesti és egy vidéki család, de a hit, az közös volt. Én Budapesten kaptam egy nagyon szuper középiskolai hittanos közösséget, amely nagyon sokat adott nekem. Bajcsy Lajos atya volt a hitoktatóm, lelki vezetőm, aki mai napig nagy hatással van az életünkre. Ő egy meghatározó alakja a fiatalságomnak, és abban is nagy szerepe van, hogy a hitnek ma ezen a fokon állok, hogy hitoktatóként dolgozom. Engem mindig a tanítás vonzott, ettől nem sikerült eltántorítani. Azért lettem hitoktató, mert – bár eltanácsoltak a tanárképzőről klerikális nézeteim miatt – hitoktatók úgy

is kevesen voltunk; a Jóisten mindenből jót tud kihozni. Gyakorlatilag Andrea lányom elsős kora, azaz 1987 óta oktatok. 2013-tól a Balatonfüredi Református Iskolában vagyok katolikus hitoktató. Előtte Tihanyban tanítottam 10 évig, dr. Korzenszky Rihárd atya vezetése alatt. Boldog évek voltak. A Jóisten ajándékának tekintem, hogy a fiamék most Tihanyban élnek.

Apai nagymamám példája tanította meg, hogy a gyerekekkel nagylelkű szeretettel kell bánni. Szigorúan, értsd következetesen, de szeretve. Ezt tartottam szem előtt gyerekeim, unokáim és tanítványaimmal való foglalkozás során is.

A gyerekeink: Kata lányunk élelmiszermérnök, és biológiatanárként

az országos CSÉN programban vesz részt, Ciklus-show foglalkozásokat tart. Andrea lányunk részben német-latin szakos tanár, ugyanakkor szőlész-borász végzettsége is van, és most még lakberendező képesítést is szerzett, nagyszerűen menedzseli a gyermekeit. Gyuri fiunk átvette a faiskolai vállalkozást, és viszi annak teljes felelősségét és munkáját a vállán. Azt hiszem, hogy élő keresztény hit nélkül ők sem tudnák tenni ezeket a feladatokat ilyen lelkiismeretesen. Mindnyájunknál a hit nagyon sokat hozzátesz az életünk minőségéhez.

■ **Felépítettetek egy vállalkozást, – sok környékbeli kert nektek köszönhetően gyarapodhat, szépülhet – ugyanakkor egy szép, nagy családot is. Mivel, hogyan teremtettétek meg az összhangot a szakmai és a családi élet között?**

Szilveszter: Nagyon jó kérdés, tudniillik nem könnyű. A kezdeti időszakban sokkal többet voltam távol a családtól, mint az ideális lett volna. Gyakorlatilag egy induló vállalkozás egész embert kíván, ahogy mondják. A gyerekeim nem sokat láttak, a nevelés a feleségemre hárult. Azért igyekeztünk. Minden nyáron és minden télen megvolt a közös családi kirándulás. És a vasárnap az szent volt, tehát akkor mindig együtt volt a család.

Kati: Három kisgyerek három év alatt, huszonevésen, az nem volt könnyű. Főleg, hogy a férjem a jobb megélhetésért létrehozta a vállalkozást, amikor a legkisebb gyerekünk csak egy éves volt. Én minden segítség nél-

kül rendeztem a gyerekeinket, mert az édesanyám és az ikertestvérem Budapesten éltek. Az anyósom pedig Pápán volt, időnként fölkerelkedett és hozta a finomságokat az unokáknak.

Szépen gyarapodtunk, de arra azért nem gondoltam, hogy nekünk valaha ilyen nagy családuknak lesz. A három gyerek azért normális volt a nyolcvanas években, nem is gondoltam, hogy egyszer ennyi unokánk lesz. A Jóisten ajándékának élem meg.

■ **NEK-re készülünk, mit jelent nektek ez a mondat: "Az Eucharisztia forrás a családok számára!"?**

Szilveszter: Egyik oldalon én gyerekként Pápán úgy nőtem fel a 60-as-70-es években, hogy a családommal minden vasárnap apró koromtól fogva

templomba, misére mentünk – ez természetes volt, viszont nem volt szokás abban az időben minden vasárnap áldozni, még a mélyen vallásos szüleimtől sem ezt láttam. Én úgy gondolom, így visszatekintve, hogy a '70-es évek volt a katolikus élet szempontjából a mélypont Pápán, akkor talán csak hárman voltunk fiatalok az egész városban, akik ministráltunk. Így nem alakult ki bennem a minden vasárnapi áldozás szokása. Másrészt én egy földhözragadt, inkább gyakorlati ember vagyok. Számomra a kereszténység azt jelentette, ahogy anyám folyton mondta: Jó legyél Fiam! Ezért összekapcsolódott bennem a jó magaviselet, a jószág és a kereszténység. Úgy gondoltam, inkább a jócselekedetekben kell megélnem a kereszténységet.

Kati: Ez egy nagy boldogság, hogy a második legnagyobb unokánk énekelni fog a NEK-en a Rádió Gyermek-kórusával. Az unokák, a férjem, a gyerekek regisztráltak a Kongresszusra, én a legkisebbre fogok vigyázni, és online veszek részt. Édesanyám 10 éves kislányként ott volt az 1938-as világkongresszuson, és még 80 éves korában is emlegette. Szívesen mesélte a dédunokáknak is.

Mit jelent nekem az Eucharisztia? Bajcsy Lajos atyától megtanultuk, hogy Jézus jóbarát, Jézus közel van, Jézus nem kötelesség, hanem szeretetforrás. „Ízleljétek és lássátok milyen édes az Úr! Boldog az az ember, aki Őbenne bíz.” A zsolttár szavai. És ez valóban így van.

Hatalmas dolog, hogy Magyarországi Eucharisztikus Kongresszust ren-

dezhét. És külön pozitívum, hogy az unokáink legtöbbike már tudatos kis keresztényként vehet részt rajta. A 15 unokából 10 már volt elsőáldozó. Hála Istennek gyakran járulnak szentáldozáshoz.

■ **Mennyire sikerült átadni gyermekeiteknek a hitet, mennyire viszik ők tovább a szemléletmódokat?**

Szilveszter: Tulajdonképpen ez az, amire büszkék lehetünk. Sokszor volt olyan érzésem, hogy a gyerekeink ebben a formában előbbre jutottak, mint én. Anyyra jó látni ezt. Bár én a kommunizmusban nőttem fel, és nagyon egyedül voltam a hitemmel, mégis valahogy a mai szabad világ, a rossz értelemben vett valósítsd meg önmagad, az önzés, a mának élés még inkább ellene van a keresztényi életnek. A gyerekeink, unokáink talán mégis példaértékűek.

Kati: Azt láttam a gyerekeimnél, hogy mindig örömmel fogadják az esetleg nem is tervezett újabb gyermekeket, és Kata lányunk tudatosan lobbizik, hogy az anyukák örömmel vállalják el a gyermekeket, mert ők a jövő, az ország megmaradásának a záloga.

És igen, Jézus a jóbarát, Jézus a forrás, föl lehet üdülni az Ő közelében. Ezt megéreztek a gyerekek is, és a 10 iskolás unokánkból 10 katolikus intézményben tanul.

■ **Szent József-évet hirdetett Ferenc pápa, ami a dolgozó édesapákra irányítja jobban a figyelmünket. Mit jelent számotokra Szent József életpéldája?**

Szilveszter: Többször gondolkodtam el a tavalyi évben, hogy szegény Szent Józsefet a keresztény világban nem becsüljük meg eléggé. A maga korában, egy ilyen hölgyet, mint a jegyese, aki

bejelent, hogy várandós valaki mástól, azt megkövezzik. Hihetetlen belső erő kellett tőle abban a korban, hogy hitt az anyagnak, és el tudta ezt fogadni. Az első 30 évben, amíg otthon lakott Jézus, biztosan rengeteg pozitív példát láthatott az apjától, és megtanult egy szakmát. Nagyon fontos az apák példája. Az anyáknál természetes, hogy több érzelmmel nevelik a gyermeket, de egy férfinál inkább a példa a fontos, arra figyelnek a gyerekek.

Kati: Ami Szent József életpéldáját illeti, a férjem szerénykedett, mert kisebbitette az érdemeit. Egy családi barátunk mondta neki, hogy 100 évente születik ilyen ember, aki ennyire szorgalmas és céltudatos és ennyire a családjának él. Mert igaz, hogy amikor a gyerekek kisebbek voltak, akkor hétköznapi keveset látták az édesapjukat, tehát a nevelés nagy része

rám hárult, – mint ahogy az a magyar édesanyáknál többnyire így van – de amikor itthon volt, akkor meghatározó alakja volt a családuknak, és nagyon családszerető.

■ **Végül, ha visszatekintetek a közös életetekre, mire vagytok a legbüszkébbek?**

Szilveszter: Vitán felül áll, hogy az unokákra. Természetesen elsőként a gyerekekre és a párjaikra. Bár igazából nem rajtunk múlik, hogy az unokáink ilyen klassz gyerekek, mégis a büszkeség a miénk. A nagyszülőknek az unoka az ajándék. Ajándék akkor jár, ha valaki jól viselkedik. Elgondolkodtam, hogy nem létezik, hogy mi ilyen jók letünk volna, hogy ilyen hatalmas ajándékot kaptunk. A Jóisten nagyon nagy-lelkű volt. Nyilvánvaló, hogy igazából gyermekeinké az érdem, hogy mindig vállalták az újabb érkező gyermekeket. És külön öröm, hogy mindhárom család nagyon szépen, jól, és jó anyagi körülmények között él. Szokták azt mondani, hogy ahova a Jóisten ad bányát, oda ad legelőt is. Ezt valahogy látjuk a gyermekeinknél is.

Kati: Szilveszter szülei is és az én szüleim is nagyon családszeretőek voltak, és ezt adták át nekünk, és ezt adtuk mi is tovább a gyerekeinknek. Azt hiszem, ezért lehet egyszerre ilyen sikeres a faskola – ami Szilveszternek köszönhető – és lehetnek ilyen nagyszerű gyerekeink. Egyetértek a férjemmel abban, hogy minden szónál a példa többet ér.

Horváthné Szukop Andrea

A nagyszülő imája

Uram, amikor életadóvá tettél, kezünkbe adtad gyermekeink életét, megörvendettél kedvességünkkel, szenvedéssel tisztítottad szívünket. Amikor értük, miattuk aggódtunk, azt hittük, hogy ennél már nincs is nagyobb öröm az életben. Hálát adtunk Neked, amikor kezedből elfogadott gyermekeinket neked visszaadhattuk a szentségek vételekor. A Te segítségével juttattuk el őket a felnőttkor kezdetére. Nyugtalan szívvel bocsátottuk útjára, amikor apját-anyját elhagyva élete társát megkereste, és színed előtt örök hűséget esküdött neki. Öröm és fájdalom keveredett boldogságunkba. Mégis, csak most érezzük, hogy milyen nagy boldogságot és jutalmat tartogattál számunkra: unokánkat. Vér a vérünkben, hús a húsunkból, lélek a te Lelkedből; engedd, hogy javára legyen szeretetünk és sohasem ártalmára. Mindig azt tegyük, ami jó és hasznos számára. Engedd, hogy minden áldozatot örömmel vállaljunk érdekében. A mi szánkról lesse el szent nevedet és az imádság szavait. Köszönjük, hogy unokánkban új kedvet, reményt adtál, és a mennyország előízét éreztetted meg velünk. Amen

GONDOLATÉBRESZTŐ A NAGYSZÜLŐI SZEREPRŐL – egy gyakorló szülő sóhaja

Már jó pár éve annak, hogy részt vehettünk egy keresztény gyermeknevelési szemináriumon Veszprémben, amelyet a sziporkázó humorú és nagyon őszinte dr. Kemény János és Szilvi tartottak.

A közös bemutatkozó körben sorra került valaki, aki nem társával, hanem egyedül érkezett, és élethelyzete révén is picit kitért közülünk: nem szülői szerepben jött el ugyanis, hanem nagymamaként. A kérdésre, hogy mit keres egy nagyszülő egy gyereknevelési szemináriumon hallgatói minőségben, nagyon érdekes választ adott: szeretné unokái szüleit a gyerekek nevelésében támogatni. Kijelentése kivívta a hallgatóság teljes elismerését. Milyen értékes is egy olyan nagyszülő, aki ezzel a célkitűzéssel a szívében indul neki az unokázásnak!

Belépve egy munkahelyre, egy „hétköznapi” közösségbe, vagy belecsempelve egy csevejbe a buszon, az áruházban, bizony más valóság tárul az ember elé. Társadalmunk tele van olyan megrögződésekkel, amelyeknek helyességéről senki sincs meggyőződve, a szokásjog mégis legitimmé teszi ezeket – ki ne hallotta volna már a következő és az ehhez hasonló frázisokat: „a szülő azért van, hogy a gyereket nevelje, a nagyszülő pedig azért, hogy elrontsa”.

Kedves Nagyszülők!

Hát tényleg erről kellene szólnia egy nagy családnak? Hogy szülőként nemcsak a gyerekekkel, hanem a nagyszülőkkel is érdekellentétbe kerülünk? Hogy a gyerekek szövetségesre kell találnia a nagyszülőben a szülő ellen? Hogy megvegyenek az unokáknak mindent,

amit annak idején saját gyerekeiknek nem tudtak, de amire igazából nincs is szüksége a gyerekeknek? Biztos, hogy kevésbé fog szeretni a gyerek a nagyhoz járni, ha valamit esetleg nem enged meg neki? Valóban ez szolgálna a jövőt, hogy emiatt súrlódások legyenek, és szép lassan csataterre változzon az egész családi fészek? A kettős nevelés milyen pusztító hatással bír.

A másik oldalon, hála Istennek, a szeminárium résztvevőjeként megszólalt nagymamához hasonló nagyszülők is sokan vannak a világban, még ha a társadalom nem is mindig veszi észre őket, magam is ismerek jó néhányat. Nagyon sok tudatos nagyszülő van, akit az a cél vezérel, hogy gyermekei válláról terhet vegyen le, és segítse őket az unokák nevelésében, aki igyekszik jól szeretni nemcsak a gyerekeket, hanem az időközben felnőtt gyerekeiket is.

Kedves Nagyszülők!

Gondoljatok vissza arra az időre, amikor Ti is szülők voltatok, gondoljatok vissza saját küzdelmeitekre. Mennyire tudott fájni, ha valami nem úgy alakult, ahogy szeretnétek volna, vagy konfliktus keletkezett, és mennyire jól tudott esni, ha valakitől támogatást kaptatok, vagy ha úgy hagytátok ott a nagyszülőknél a gyerekeket, hogy tudtátok: ott jó helyen vannak.

Ha nagyszülőként tudatosan arra törekedtek, hogy jó legyen a kapcsolatok a gyerekekkel és házastársukkal is, és nem kizárólag az unokákra koncentráltok, akkor már tettetek egy nagyon komoly lépést azért, hogy a nagy család egy jó és biztonságos közeg, a társadalom pedig jóindulatúbb legyen.

Kovácsné Széplaki Borbála

INTENZÍV ÉRZÉSEK

– RENDHAGYÓ RANDEVÚ EGÉSZEN MÁSKÉPPEN

Ebben a rovatban általában hétköznapi küzdelmekről szoktam mesélni – nos, van, amikor irigykedünk azokra, akiknek hétköznapi küzdelmeik vannak. Számunkra a Szent József év – az az időszak, amikor minden apára, férjre kitüntetett figyelem irányul, akik sokszor önmagukat nem kímélve dolgoznak a családjukért – egy nagyon különleges próbatételt tartogattott...

Történt pedig, hogy az én hősöm, szerelmem, az én drága szeretett férjem épp ebben az érdekes, a férfi értékeknek szentelt időszakban került egyszer csak egy szirénázó mentőautóba, aztán események hosszú sora, kemény, félelemben eltöltött hetek után egy tőlünk százötven kilométerre lévő kórház intenzív osztályára. December közepén épp elkezdtük volna a Rendhagyó Randevűk feladatait, amikor rá kellett jönnünk, hogy egy előreláthatóan is hosszú kórházi tartózkodás, látogatási tilalom mellett mi ezt idén másképp kell, hogy megtegyük, és azokban a hetekben abban sem lehettünk biztosak, hogy lesz-e számunkra még lehetőség erre...

Ahogy január közepén az engem kísérő, hordozó barátainkkal közeledtünk a kórház felé autóval, úgy szorult el a szívem egyre jobban. Izgalom lett rajtam úrrá, mely intenzitásában a kamaszkori első randik időszakára emlékeztetett: a szívem ugyanúgy a torkomban dobogott. De sokkal súlyosabb, nehezebben viselhető volt annál. Tele voltam kétellyel: mi lesz velünk,

egyáltalán visszakaphatom-e őt, megváltozik-e a személyisége, ugyanúgy fog-e szeretni... az egész várakozás szívét, lelket tépő volt.

És hogy milyen volt maga a találkozás? Többen igyekeztek felkészíteni, hogy nagyon nehéz lesz, az intenzíven kritikus állapotban fekvő férjem nem lesz szívderítő látvány. De én ott sem láttam benne mást, mint a szerelmemet: minden olyan ismerős volt rajta, az arca, a tekintete, a mozdulatai, mindenről csak az jutott eszembe, hogy igen, ő az anyém, én őt szeretem, mindenestől. És a legmegdöbbentőbb nekem, aki a szavak embere vagyok, az volt, hogy a jelenlét volt maga a kommunikáció. Merthogy szavakra nem volt szükség. Sőt, minden szó üres fecsegés volt csak. Elég volt egyszerűen jelen lenni. Teljesen megszűnt körülöttünk a világ: elmúlt az intenzív osztály, a műszerek, a gépek, a monitor hangja, még az idő is. És ott maradtunk mi ketten az Isten hatalmas és jóságos kezének ölelésében.

Kovácsné Széplaki Borbála

ÉS HOGY MIT LEHET AKKOR FŐZNI, AMIKOR AZ EMBERNEK ENNI SINCS KEDVE?

Ilyenkor azok az ételek kerülnek elő, amelyek elkészítésén nem kell gondolkodni. Mi ebben az időszakban sem használtunk tasakos levest, egészségtelen hozzávalókat, hanem olyan ételeket, amelyek gyorsan elkészülnek: kukoricaleves, tojásleves, tejes leves, sült csirkecomb párolt rizszel, rakott zöldbab, tojásrántotta. De nagyon sokszor ettünk inkább hideget: sajtos, kolbászos vagy akár csak vajas-mézese kenyeret. Nekem sokszor megtette a kefir kenyérral, és nagyon hálás voltam a boltok polcain újabban megtalálha-

tó gyümölcsös pépek, úgynevezett smoothie-k illetve a zabtejből, rizstejből készült italok kitalálóinak, amelyeket útközben is könnyen el lehetett fogyasztani, nem kellett félni, hogy egészségtelenek és rosszul lesznek tőlük, valamint a túléléshez elegendő kalóriát adtak.

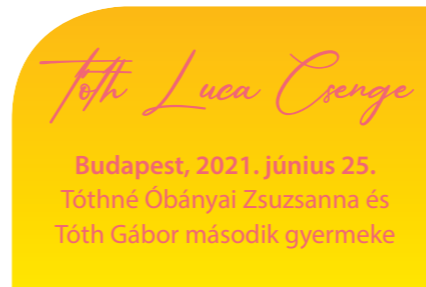
Amikor Zoli aztán már gyógyulófélben volt, nagyon érdekes kívánságai voltak, a legkülönlegesebb télen a fagy. A kedvencei például a tócsi és a madártej, de a súlyvesztése miatt az alábbi ételt is többször készítettem neki.

Csülkös körömpörkölt:

Két nagy fej hagymát (a pörkölthöz szokásos hagymamenyiség dupláját) olajon megpírtunk, és beletesszük a húst: egy csülköt és két körmöt vagy utóbbi helyett vehetünk négy francia csülköt. Ezt kicsit pírítjuk együtt, majd a tűzről lehúzáva egy-két mokkáskanál pirospaprikát szórunk rá, majd annyi vízzel öntjük fel, hogy ellepje.

Érdemes kuktában vagy rozsdamentes edényben készíteni. Csak nagyon gyengén sózzuk. Legalább két-három órát főzzük nagyon csendes tűzön, akkor lesz jó, ha a hús lefőtt a csonttól. Nyári időszakban jót tesz neki, ha a víz hozzáadása után egy paprikát és egy paradicsomot is belekockázunk. Sós vízben főtt krumpli a hozzá való köret, és télen savanyú káposzta, nyáron kovászos uborka illik mellé. Ha nem eszünk belőle egyszerre túl sokat, nem egészségtelen étel. Kis adagokban, készen le szoktam fagyasztani, így egy-két adagra el lehet osztani, nem kell napokig ugyanazt enni, elvégre ezt az ételt kis mennyiségben nem igazán lehet készíteni.

HIVATÁSUNK:

*„Őrizni a gyökereket, átadni a hitet a fiataloknak
és gondoskodni a kicsinyekről.”*

(Részlet Ferenc pápa Nagyszülők és Idősek Világnapjára írt üzenetéből)

